Digitized in 2006
by
Thrinaina Informatics Ltd, Secunderabad, A.P., India.
(http://www.thrinaina.com)

From the original owned by
Sundarayya Vignana Kendram
and its partner Institutions

as part of the
British Library Endangered Archives Programme
supported by the
Lisbet Rausing Charitable Fund

Except for individual research purpose
any reproduction should be made with
written permission from the

Sundarayya Vignana Kendram,
1-8-1/B/25/A, Bagh Lingampally, Hyderabad - 500 044
Andhra Pradesh, India

COPYRIGHT STATEMENT

The copyright laws of the United States (Title 17, United States Code) and of India (Copyright Act of 1957) govern the making of photocopies or other reproductions of copyrighted material including foreign works under certain conditions. In addition, the United States extends protection to foreign works by means of various international conventions, bilateral agreements, and proclamations.

Under certain conditions specified in the laws, libraries and archives are authorized to furnish a photocopy or other reproduction. One of these specified conditions is that photocopy or reproduction is not to be used for any purpose other than private study, scholarship, or research. If a user makes a request for, or later uses, a photocopy or reproduction for purposes in excess of "fair use," that user may be liable for copyright infringement.

These institutions reserve the right to refuse to accept a copy order if, in their judgment, fulfillment of the order would involve violation of the copyright laws of the United States or India.

ప్రజాశక్తి

Vol. 4, no. 14

(Apr. 5, 1944)

బెజవాడ, 1944

Record no. 683

Prajāśakti

Vol. 4, no. 14

(Apr. 5, 1944)

Bejavāḍa, 1944

Record no. 683

Regd. No. M. 4486 0-2-0

ప్రజాశక్తి

భారత కమ్యూనిస్టుపార్టీ, ఆంధ్రకమిటీ పత్రిక

సంపుటి 4 సంచిక 14	: సంపాదకవర్గం : మద్దుకూరి చంద్రశేఖరరావు (సం) కంభంపాటి సత్యనారాయణ	పుచ్చలపల్లి సుందరయ్య తుమ్మల వెంకటరామయ్య చలసాని వాసుదేవరావు	బుధవారం 5-4-44

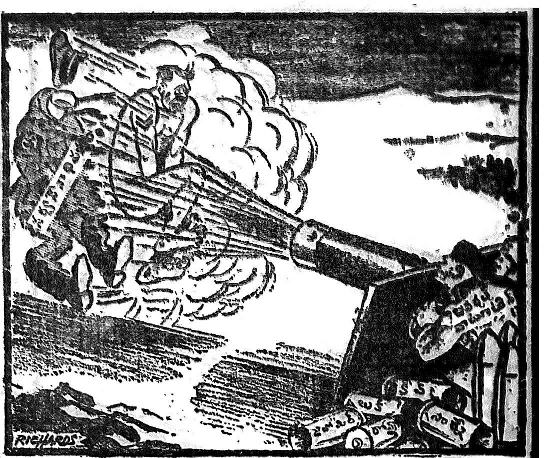

"మిలిటరీ నైపుణ్యంలో సాటిలేని మేటిసేనాధిపతి"నని హిట్లరు దంభాలు పలికాడు. వాటుటిన్, కొనీవ్, జుకావ్ మొదలైన సోవియట్ సేనాధిపతులు ఈ దంభాలను ఎగురగొడుతున్నారు.

బెంగాల్ కరువు దేశభక్తులలో మార్పు తీసుకొస్తూంది

★

బెంగాల్ కరువును గురించి యీ మధ్య పత్రికలో వార్తలు ప్రచురించబడ్డంలేదు. పరిస్థితులు చక్కబడ్డాయనీ, కాబట్టి గాభరా పుట్టించే వార్తలు ప్రకటించబడ కూడదనీ. ప్రభుత్వం వాదన. ఇందువల్ల నేడు బెంగాల్‌లో నిజ పరిస్థితులెలావున్నాయో తెలుసుకోడానికి యితర రాష్ట్రాల దేశభక్తులకు అవకాశం లేకుండా పోయింది.

పి. సి. జోషీ

బెంగాల్ కరువు నివారణకై వివిధ ప్రాంతాల దేశభక్తులు మొదట చూపినంత ఉత్సాహం యిప్పుడు చూపటంలేదు. ఇదివరకే ధనసహాయం చేశాముగదా ! ఎల్లకాలం వసూళ్లేనా ? అని కొందరడుగుతున్నారు. మరికొందరు, "కావలసినంత సొమ్ము బెంగాల్ నిధికి పంపియున్నాంగదా ! అయినప్పటికీ పరిస్థితులు చక్కబడలేద"ంటున్నారు. "బెంగాల్ ప్రజలు స్వయంగా పరిస్థితుల్ని చక్కబరచుకోనప్పుడు, ఎంతకాలం మన మిలాసహాయం పంపుతూ ఉండగలం ?" అంటున్నారు.

ఈ ధోరణి కేవలం ఆత్మసంతృప్తి తప్ప మరొకటికాదు. తన కర్తవ్యాన్ని నెరవేర్చకుండా తప్పుకోవడాని కిదొకసాకు. అంతే. బెంగాల్ బయట మొత్తం 1 కోటి రూపాయలకంటె యెక్కువ వసూలు కాలేదు. ఆరుకోట్లమంది బెంగాలీసోదరులు వరుసగా ఆరునెలలు కరువుబాధకు గురిఅయ్యారు. దీని అర్థం యేమిటి ? బెంగాల్ ప్రజల స్వయం కృషివల్లనే బెంగాల్‌జాతి నాశనం కాకుండా కాపాడబడింది. అంతేగాని, మనం పంపిన కోటి రూపాయలవల్లకాదు.

తమ ప్రజల ప్రాణాలను కాపాడుకొనేటందుకు దాదాపు ఒక సంవత్సరంవరకు బెంగాల్ దేశభక్తులు పోరాటాలు సల్పారు. ఇంకా సల్పుతున్నారు. బయటినుంచి వారికి యితర దేశభక్తులు 6 నెలలు సహాయపడ్డారు.

ఈ విధంగా, బెంగాలీలను కరువుబాధనుండి రక్షించడానికి దేశభక్తులందరూ గావించిన కృషి ఊరకపోలేదు. ఈ క్రింది సత్ఫలితాలు కలిగాయి.

అరాజకానికి గురికాలేదు

1. మనదేశానికి సరిహద్దులో ఉంది బెంగాల్. బెంగాల్ పొలిమేరల్లో జపాన్ మూకలు కాచుకొని కూర్చున్నాయి. ఈ పరిస్థితుల్లో బెంగాల్ అరాజకానికి గురియైతే, యేమి జరిగేదో వేరే చెప్ప నవసరంలేదు. అలా జరక్కుండా బెంగాల్ కాపాడబడింది.

1943 అక్టోబరు - డిసెంబరు నెలలమధ్య, అంటే 3 నెలలలో, మొత్తం ఒక కోటిమంది నిరాధారులు ఉన్నట్లు అంచనా వేయబడింది.

ప్రభుత్వం తెరిచిన ఉచిత భోజనశాలల్లో మొత్తం 22 లక్షలమంది అనాధులకు తిండి లభించిందని లెక్కలు చెబుతున్నాయి. డాక్టర్ శ్యామప్రసాద్ తెరిచిన భోజనశాలల్లో 4 లక్షలమందికి తిండిదొరికినట్లు తెలుస్తోంది. మొత్తం 26 లక్షలమందికి ఆహారం దొరికిందన్నమాట. మిగతా 74 లక్షలమంది జనాభా యెందుకు దోపిళ్ళు చేయలేదు ? రాష్ట్రాన్ని అరాజకంలో ఎందుకు ముంచలేదు ? ఎందువల్లనంటే, తమతోడి మానవులు శక్తికొలది సహాయం చేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు. ప్రతిపట్టణంలోను మధ్యతరగతి కుటుంబాలు తమలోతాము కొంత సరుకుతెచ్చి, చిన్నచిన్న భోజనశాలల్లో అన్నంపండి, నిరాధారులకు పెట్టేవారు. ఇలాంటి కుటుంబాలు వేలకొద్దీ ఉన్నాయి. అనేక లక్షలమందికి వాటిల్లో తిండి దొరికేది. పత్రికా విలేఖరులకు యివి కనపడలేదు. ఎందువల్లనంటే, యివి అంత పెద్దవికావు.

ప్రభుత్వ లెక్కల ప్రకారం, బెంగాల్ కరువువల్ల 10 లక్షల మంది చనిపోయారు. ఇతరుల లెక్కలప్రకారం 30 - 50 లక్షల మధ్య చనిపోయారు. మిగతా జనసంఖ్య బ్రతికి యుండడానికి కారణం బెంగాల్ ప్రజల దేశభక్తి తప్ప మరొకటికాదు.

"విప్లవం", "విప్లవం", అంటూ బోసు జపాన్‌రేడియోలో అరుస్తున్నాడు. బెంగాల్‌లో బోసు అనుచరులు కరువుకాటకాల ద్వారా విప్లవం వస్తుందని ప్రజల్ని రెచ్చగొట్ట చూచారు. దోపిళ్ళు జరిగి, రాష్ట్రం అరాజకంలో పడితే, సుభాష్‌బోసు తనసేనతో ప్రవేశించి స్వరాజ్యం యిస్తాడని ప్రచారం చేశారు. కాని, ప్రజల్ని కరువునుండి రక్షించడానికి బెంగాల్ దేశభక్తులు చేసినకృషి పంచమాంగదళం యొక్క ప్లానును తలక్రిందు చేసింది.

ఆహారపదార్థాల సప్లయి పాలసీ

(2) ఆహారపదార్థాల సమస్యను పరిష్కరించడానికి ప్రభుత్వం మొదట్లో స్పష్టమైన ఎట్టి పాలసీని అవలంబించలేదు బెంగాల్ కరువు యీ పరిస్థితిని మార్చింది. ప్రభుత్వం ఒక పాలసీప్రకారం నడువవలసి వచ్చింది.

పరిస్థితులు తీవ్రంగా ఉన్న మొదటి రోజుల్లో అసలు కరువే లేదని ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. కాని కరువు గాధలు ప్రతి భారతీయుని హృదయాన్ని కలచివేశాయి. బ్రిటన్ అమెరికాలలో ప్రజలు ఆందోళన యెక్కువైంది. ప్రభుత్వం తన దృక్పథాన్ని మార్చుకోక తప్పిందికాదు. ధరల కంట్రోలు, రేషనింగు, ధాన్యసేకరణ - మొదలైన సమస్యలను పరిష్కరించడానికి కొన్ని నిర్ణయాలు చేసుకోవలసి వచ్చింది.

అయితే, ప్రభుత్వం ఒక పాలసీని అంగీకరించిందేగాని, దాన్ని ఆచరణలో పెట్టలేకపోయింది. ప్రజాప్రతినిధులతోగూడినజాతీయ ప్రభుత్వం ఒక్కటే ఆపనిని చేయగలదు. కనుకనే, బెంగాల్‌లో మళ్లాధరలు పెరుగుతున్నాయి.

అయిప్పటికీ, ప్రభుత్వం కొంతవరకైనా తన ప్లానును అమలు జరపడానికి కృషి చేయడం వల్లనే, యితర రాష్ట్రాలకు కరువు వ్యాపించకుండా ఆపుజేయబడింది.

బెంగాల్‌లో మరొక కరువురాగలపరిస్థితులున్నాయి. ఇతర రాష్ట్రాలలో కూడా ధరలు అంతకంతకు పెరుగుతున్నాయి: ప్రభుత్వం వేసుకున్న ప్లాను సరిగా అమలు జరగడంలేదని స్పష్టంగా తెలుస్తోంది. 1943 లో ప్రభుత్వం ఎట్టిప్లాను లేకుండా ఆహార సమస్యను పరిష్కరించ పూనుకోవడం యెలా హాస్యాస్పదమైన విషయమో అందరికీ తెలిసిపోయింది. ఇక 1944 లో ప్రభుత్వం తన పాలసీని యెలా అమలు జరపలేక పోతుందో తెలుస్తుంది.

మన ఆహారం నిలవవ్యాపారస్తుల చేతుల్లోకి పోకుండా కాపాడుకొనగలిగినప్పుడే, అది మనకు దక్కుతుంది. అంటే, 1943 లో బెంగాల్ ప్రజలు యేపనిని చేయలేదో దాన్ని మనం చేసితీరాలి. ఈ విషయం చాలమంది తెలుసుకున్నారు. బెంగాల్ ప్రజల్ని కరువునుండి కాపాడాలని ప్రపంచప్రజలు తమతమ ప్రభుత్వాలపై బలమైన ఒత్తిడి తీసుకొచ్చారు. ఇతర రాష్ట్రాలకు కూడా కరువు వ్యాపిస్తే ప్రపంచానికెంత ఉపద్రవకరమో గుర్తించి, యింకా బలమైన ఒత్తిడి తీసుకొస్తారు. జాతీయ ప్రభుత్వంయొక్క అవసరాన్ని వారు గుర్తించారు.

ప్రతిభారతీయ హృదయంలో దేశభక్తి

3. బెంగాల్‌కరువు ప్రతిభారతీయునిహృదయంలోను దేశభక్తిని రేకెత్తించింది.

1942 అగస్టు 9 తరువాత జరిగిన ఘటనలవల్ల దేశభక్తుల్లో ఆశాభంగం, నిస్పృహ వ్యాపించాయి "మనం యేమీ చేయలేం" అనేభావం యెక్కువ కాజొచ్చింది. 1943 వ సంవత్సరారంభంలో ఉన్నంత నిస్పృహ మన దేశభక్తులలో యిదివరకెన్నడూలేదు. కరువు నివారణకై మొట్టమొదట బెంగాల్ దేశభక్తులు కదిలారు. తమ బెంగాలీజాతి ఎంత హీనస్థితికివచ్చిందో వారుస్వయంగాచూచారు. తమ ప్రజల్ని తాము ప్రేమించడం ప్రారంభించారు. నెమ్మది నెమ్మదిగా తమ ప్రజలయెడగల విశ్వాసం యెక్కువ కాజొచ్చింది. తమశక్తిలో తమకు నమ్మకంయేర్పడింది.

ఇతర రాష్ట్రాలలోకూడా దేశభక్తులు కదిలారు. కరువు నివారణనిధికి వసూళ్లు ప్రారంభించారు. అనుకున్నంత దానికంటెయెప్పుడూ ఎక్కువే వచ్చేది. ప్రజలమధ్యకువెళ్లి, పరిస్థితుల్ని గురించి చెబితే తప్పక సహాయం చేస్తారని తెలుసుకున్నారు. బెంగాలీలుకూడా తమతోడి సోదరులే నన్నట్లు ప్రజలు విరాళాలీయడం చూచారు. నిస్పృహ తమలో మాత్రమేఉందని, ప్రజలలోలేదని, గ్రహించి ఆత్మ విశ్వాసంతో ముందుకు నడువసాగారు.

ఈ విధంగా బెంగాల్‌లోను, బెంగాల్ బయట, దేశభక్తులు పూర్వంకంటె యెక్కువ ఉత్సాహంతో పనిచేయడానికి తయారయారు. కొంతకాకపోతే కొంతయినా వసూలుచేసి పంపించాంగదా ! అనివారు సంతృప్తి చెందుతున్నారు. అయితే, వెంటనే రెండవ ప్రశ్న కూడా వారి మనస్సు (మిగతా 12 వ పేజీలో)

Roja Muthiah Research Library
3rd Cross Road, C P T Campus,
Taramani, Chennai - 600 113, India.

బుధవారం ప్రజాశక్తి 5-4-44

జపాన్ దాడి

ష్ణుమారు 2 సంవత్సరాలుగా బర్మాసరిహద్దులలో పొంచి కూర్చున్న జపాన్ హంతకులు చింద్విన్‌నదినిదాటి, మణిపూర్ సంస్థానంలో ప్రవేశించారు.

చివరకు మనదేశం కూడా జపాన్ దండయాత్రకు గురిఅయింది. మణిపూర్ సంస్థానానికి ముఖ్యపట్టణమైన ఇంఫాల్ కొరకు పోరాటం జరుగుతోంది. ఇంఫాల్ - కొహీమారోడ్డు అనేకచోట్ల ఛేదింపబడింది.

40 కోట్లమంది చైనా ప్రజల స్వాతంత్ర్యాన్ని హరించి తన సామ్రాజ్యాన్ని విస్తరింపజూచేజపాన్, మనదేశాన్నికూడా కబళించడానికే యీదండయాత్రను ప్రారంభించింది. మలయా, బర్మా ప్రజల్ని బ్రిటిష్ దాస్యంనుండి విడిపిస్తానంటూ బుకాయించి, వారిని తనయినుపసంకెళ్ళలో బంధించివేసిన జపాన్, మనకుకూడా శత్రువే. మన దేశంలో కూడా తన సామ్రాజ్యాన్ని స్థాపించుకోడానికే యీ దండయాత్రను ప్రారంభించింది. చైనా ప్రజల్ని, మలయాప్రజల్ని అనేక చిత్రవధలకు గురిచేసిన జపాన్ ముష్కరులు మనదేశానికి స్వరాజ్యం యిస్తారని ఏ దేశభక్తుడూ, ఏ స్వాతంత్ర్య ప్రియుడూ, ఏజాతీయవాదీ, భావించడు. బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యాన్ని స్థాపించుకోడానికే మనదేశం మీద వీరిలా పడ్డారు.

ఈ దండయాత్రకు దేశపరిస్థితులు కూడా అనుకూలించాయి. ఫాసిస్టు వ్యతిరేకులైన కాంగ్రెసు నాయకుల్ని బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యవాదులు జైళ్ళలో నిర్బంధించి, ప్రజలనుండి నాయకుల్ని దూరంచేశారు. అందువల్ల 40 కోట్లమంది భారతీయులు హృదయ పూర్వకంగా యుద్ధకృషికి సంపూర్ణ సహాయం చేయజాలకున్నారు. దేశ రక్షణపట్ల తమ కర్తవ్యాన్ని గుర్తింపజాలకున్నారు. మరొక వైపున, బెంగాల్ ప్రజలు కరువుబాధకు, అంటుజాడ్యాలకు, లోనై మనోధైర్యాన్ని కోల్పోతున్నారు. కరువు సమస్యను పరిష్కరించడంలో అధికారవర్గం ప్రజల సహకారాన్ని తీసుకోవడంలేదు. "ఆకలి" "ఆకలి" అంటూ కడుపుచేతబట్టుకొని, దిక్కులేని పక్షులవలె తిరిగే ప్రజలు జపాన్‌దాడిని యెలా ఎదుర్కొనగలుగుతారు?

నిరంకుశాధికారవర్గం కేవలంమిలిటరీసహాయంతోనే దేశాన్నిరక్షించాలనికలలుగంటూంది. ఆధునిక యుద్ధాలలో సైన్యానికి ప్రజల సహకారం యెంత అవసరమో గ్రహించడంలేదు. ఇండియా సర్వసేనాని కేంద్రశాసన సభలో ఉపన్యసిస్తూ, అస్సాం రాష్ట్రానికిగాని, భారతదేశానికిగాని, యెట్టి ప్రమాదం లేదని పలికాడు. దీని అర్థం, తనసైనికదళాలు ఒంటరిగా జపాన్ దాడిని యెదుర్కోగలవని విశ్వసిస్తున్నట్లు స్పష్టమౌతోంది. శత్రుసేనలు దేశంమీద విరుచుకుపడ్డ తరవాతగూడా ఇండియా సర్వసేనాని సైనికులకు ప్రజలసహకారం యెంత అవసరమో గుర్తించకపోవడం శోచనీయమైన విషయం.

దేశభక్తులంతా ఒకవిషయాన్ని మరచిపోకూడదు. బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యవాదుల క్రింద మనదేశం బానిసత్వం అనుభవించుచున్న మాటవాస్తవమే. అయినప్పటికీ, ఈ దేశంమనది. జపాన్ దండయాత్రవల్ల ఎక్కువగా బాధపడేవారం మనం. ఒక సామ్రాజ్య ప్రభుత్వంస్థానే మరొక సామ్రాజ్య ప్రభుత్వంవచ్చి మనమీద సవారీచేయడం సహించరాని విషయం.

కాబట్టి, జపాన్ దండయాత్రను తిప్పి కొట్టడానికి అత్యవసరమైన జాతీయ ప్రభుత్వస్థాపనకై మనం అంతాకలిసి పనిచేయాలి. వెంటనే కాంగ్రెసు - ముస్లిం లీగ్‌లమధ్య ఒడంబడిక జరిగేలాగు బయటఉన్న కాంగ్రెసు నాయకులు, ముస్లిం లీగ్ నాయకులు చర్యతీసుకోవాలి.

ఐతే, జాతీయ ప్రభుత్వం ఏర్పడే వరకూ జపాన్ సేనలు మణిపూర్‌లో విశ్రాంతితీసుకుంటూ కూర్చోవు. అంతకంతకు ముందుకు తోసుకురావడానికే ప్రయత్నిస్తాయి. కాబట్టి, అన్నిపార్టీల జాతీయ వాదులు దేశానికి యేర్పడ్డ ఈ ఉపద్రవాన్ని గుర్తించి, దేశరక్షణను బలపరచ వలసిందని కోరుతున్నాం. కరువు సమస్యను పరిష్కరించుటలో కలిసి పనిచేస్తూ, ప్రజల మనోనిబ్బరాన్ని కాపాడ వలసిందని ప్రార్థిస్తున్నాం. అసెంబ్లీలో సాధించిన ప్రజాపార్టీల ఐకమత్యాన్ని యింకా ముందుకు తీసుకుపోయి సంపూర్ణ ప్రజాఐక్యతను నిర్మించాలి. భేదాభిప్రాయాలకిది సమయం కాదు. పరస్పర వైషమ్యాలకు కాలం గతించింది. సోదర భావంతో కలిసిపనిచేద్దాం. ఐక్యతతో సాధించలేని కార్యం ఉండదు. రేపు ప్రారంభం కాబోయే జాతీయ వారంలో మనమంతా తీసుకోవలసిన ప్రతిజ్ఞ యిదే.

నిజమయిన కార్మిక ప్రతినిధులను ప్రభుత్వం నిరాకరించింది

ఫిలడల్ఫియా (యునైటెడ్ స్టేట్స్ అఫ్ అమెరికా)లో జరుగనున్న 'అంతర్జాతీయ కార్మికసంస్థ' మహాసభ ఈనెల 20 వ తేదీని జరుగనుంది. ఈ మహాసభకు భారత కార్మికోద్యమం తరపున కామ్రేడ్లు యన్. యమ్. జోషీ, యన్. యన్.మిరాజ్కర్, వి. ఆర్. కాలప్పలను పంపవలసిందని అఖిలభారత ట్రేడ్‌యూనియన్ కాంగ్రెసు (ఏ.ఐ. టి. యు. సి.) ప్రభుత్వానికి సూచించింది. ప్రభుత్వం ఈ సూచనను నిరాకరించింది. వీరికిబదులు జమ్నదాస్ మెహతాను ప్రతినిధిగాను, అఫ్తార్ అలి, ఆర్. భోలెగార్లను సలహాదార్లుగాను పంప నిర్ణయించింది.

'అంతర్జాతీయ కార్మికసంస్థ' 1919 లో వర్సేల్సు సంధిషరతుల ననుసరించి ఏర్పడింది. నానాజాతిసమితిలో సభ్యులుగా ఉన్న ప్రతిదేశం తన ప్రభుత్వం తరపున ఇద్దరిని, కార్మికుల తరపున ఒకరిని, యజమానుల తరపున ఒకరిని, ఈసంస్థసమావేశాలకు పంపాలని నిబంధనావళిలో ఉంది. ప్రతినిధుల వెంట కొందరు సలహాదార్లు రావచ్చు. యజమానుల తరపున, కార్మికుల తరపున ప్రతినిధులను ఎన్నుకొనేటప్పుడు, వాళ్లకు పూర్తి ప్రాతినిధ్యం వహించే సంస్థల ఒప్పుదలతో జరగాలని ఉంది.

అఖిలభారత ట్రేడ్‌యూనియన్ కాంగ్రెసు 1920 లో ఏర్పడింది. అప్పటినుంచి 'అంతర్జాతీయ కార్మికసంస్థ' సమావేశాల్లో భారత కార్మికులకు ఈ సంస్థే ప్రాతినిధ్యం వహిస్తూంది. 'అంతర్జాతీయసంస్థ' కార్యనిర్వాహకవర్గంలో భారతీయ కార్మికుల తరపున అఖిలభారత ట్రేడ్‌యూనియన్ కాంగ్రెసు ప్రధాన కార్యదర్శి అయిన యన్. యం. జోషీయే ఇప్పుడు ప్రతినిధిగా ఉన్నాడు. ఇలాంటి ఏ. ఐ. టి. యు. సి. సూచించిన ప్రతినిధులను ఈఏడు ప్రభుత్వం నిరాకరించింది. "ఇండియన్ ఫెడరేషన్ ఆఫ్ లేబరు" (ఐ. యఫ్. యల్.) వారి ప్రతినిధులను అంగీకరించింది.

కొంటె సమాధానం

దీనిఅర్థమేమిటి? భారత కార్మిక లోకానికి ఈ ఐ. యఫ్. ఎల్. ప్రాతినిధ్యం వహించగల సంస్థ అని ప్రభుత్వం భావిస్తుందా? అలా అనడానికి వారు సాహసించలేరు. అందువల్ల వీరొక వింత సమాధానం చెప్పారు. "ఏ. ఐ. టి. యు. సి., ఐ. యఫ్. యల్. ఈ రెండింటిలో ఏది భారత కార్మికలోకానికి ప్రాతినిధ్యం వహింపగలదో నిర్ణయించగల ఏర్పాట్లు చేయలేదు - కాబట్టి వంతుల ప్రకారం ఒక్కొక్కసారి ఒక్కొక్క సంస్థ ప్రతినిధులను పంపడానికి నిర్ణయించాం" అని ప్రభుత్వపు సంజాయిషీ. ఇది బూటకపు సమాధానమని వేరే చెప్పనక్కరలేదు. ఇప్పటికి 24 ఏళ్ళ బట్టి భారత కార్మిక లోకానికి ప్రాతినిధ్యం వహిస్తూ, కార్మికోద్యమ సాంప్రదాయాలను నిర్మిస్తూ వచ్చిన సంస్థను కాదని, ఇప్పుడు తలెత్తిన ఈ'పుట్టగొడుక్కు' ప్రాతినిధ్య హోదానివ్వడం గర్హణీయం.

అంతరార్థం

ఈ ఐ. యఫ్. యల్. సంస్థ ప్రభుత్వ రాజకీయ పంథా నవలంబించే సంస్థ అని భారత కార్మికలోకానికి బాగా తెలుసు. రాయిస్టులు దీనిని స్థాపించారు. ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక సభ్యులు దీని నాశీర్వదించారు. భారత కార్మికోద్యమాన్ని విచ్ఛిన్నంచేసి, ప్రభుత్వం పన్నే పన్నాగాలకుప్రజల్ని బలిచేయడానికి సాయశక్తులా పాటుబడిన యం. యన్. రాయ్ దీనికి ప్రధాన కార్యదర్శి. ఇక జమ్నదాస్ మెహతా సంగతి. 'అఖిల భారత రైల్వే కార్మిక సమ్మేళనం' లోంచి, మంచి బలమయిన శాఖలను తొలగించి, ఆ సంస్థను సర్వనాశనం చేయడానికి ఇతనుచేసిన చేష్టలు మొన్నమొన్నటివే. తక్కినవారంతా ఈ బాపతే.

భారత జాతీయ రాజకీయాలతో సంబంధం పెట్టుకున్నందుకు ఏ. ఐ. టి. యు. సి. ని తిట్టిపోయడంతో ఈ ఐ. యఫ్. యల్. తన జీవితం ప్రారంభించింది. ఫాసిజాన్నెదుర్కొంటున్నామని బాకాలూదుతూ ఈ విచ్ఛిన్నకులు భారత జాతీయ కాంగ్రెసును ఫాసిస్టు సంస్థ అని ఆడిపోస్తున్నారు; జాతీయ నాయకుల విడుదల పనికిరాదంటున్నారు. వైస్రాయి కార్యనిర్వాహక వర్గంలో రాయ్‌కి స్థానం వుంటే వీరి దృష్టిలో యుద్ధనిర్వహణకుగొప్ప తోడ్పాటు చేసినట్లు. వీరి తీర్మానాల్లో ఆహార సమస్య, బెంగాల్ కరువు, హిందూ ముస్లిం ఐక్యత మొదలైన సమస్యల ప్రసక్తేఉండదు. ఇలాంటి సంస్థ ప్రతినిధులు, ప్రపంచ సమావేశంలో భారత కార్మికలోకానికి తగిన ప్రతినిధులని ఇండియా ప్రభుత్వం అంగీకరించింది అంటే - భారత దేశంలోని పరిస్థితులను గురించి భారత కార్మికవర్గంయొక్క నిజాభిప్రాయాలు అమెరికా ప్రజలకు వెల్లడికావడం ప్రభుత్వానికి ఇష్టంలేదని స్పష్టమౌతూంది. ఈఅభిప్రాయాలు అక్కడ వెల్లడి అయినట్లయితే, ఇంతవరకు భారత ప్రజలపై అక్కడ జరుపుతూన్న దుష్ప్రచారపు బండారంఅంతా బయటపడుతుంది. అందువల్లనే ఏ. ఐ. టి. యు. సి. ప్రతినిధులను కాదని, బూటకపు కార్మిక ప్రతినిధులను పంపుతున్నారు. ఈ అక్రమాన్ని ఇండియాలోని ప్రతి ట్రేడ్ యూనియనూ బట్టబయలు చేయాలి. తమకు నాయకత్వం వహించగల సంస్థ ఏ. ఐ. టి. యు. సి. యే అని ప్రపంచానికి చాటాలి.

ప్రజాశక్తి చందావివరాలు

సంవత్సరం చందా	5—0—0
అర్ధసంవత్సరం చందా	2—8—0
మూడునెలల చందా	1—4—0

★ రాహుల్‌జీ జీవితవిశేషాలు

మహావిజ్ఞాని - దేశభక్తుడు కమ్యూనిస్టు

ఆసియా ఖండంలో సాటిలేని విజ్ఞానవేత్త. 20 భాషల్తో పరిచయముంది ఒకప్పుడు బౌద్ధసన్యాసి. తర్వాత బీహారు కిసాన్ నాయకుడు. నేడు కమ్యూనిస్టు. ఇవీ మనకు సాధారణంగా పండిట్‌నుగూర్చి తెలిసిన సంగతులు. ఆయన సంచారంలో నేను వెనుకటి జీవితగాధనంతా చెప్పవలసినదిగా కోరాను. ఊరిబయట కూర్చున్నాం. సాయంత్రం ఆరు గంటలయింది. పరుగుల్తో, దాటుల్తో, అంచలంచలుగా చెప్ప నారంభించాడు. అయినా మూడుగంటలు పట్టింది. ఆయన జీవితాన్నుండి నేర్చుకోవాల్సిన గుణపాఠా లెన్నో ఉన్నాయి. ఆయన జీవితం ఒక పెద్ద పోరాటం. అడుగడుగునా లెక్కలేనిసాహసాలతో గూడి యుంటుంది. ఒక్కమాటలో వర్ణించాలంటే - తెరపిలేని దేశాటనం, అంతులేని పరిశోధనా, విపులమైన రచనలూ - యివన్నీ గలసి యితని మహత్తర జీవితంగా పరిణమించాయి. ఈ చిన్నవ్యాసంలో ఆయన జీవితంలోని కొన్ని ముఖ్యఘట్టాల్ని మాత్రమే యీయగలం.

బాల్యం

1893 సం॥లో బెనారసు దగ్గర ఒక పల్లెటూళ్లో ఒక పేదరైతుకుటుంబంలో పుట్టాడు. మాతామహుని యింట్లో పెరిగాడు. "మేనమామ సైనికుడు; సింహాన్ని వేటాడేవాడు. జాల్నా, కొచ్చిన్, కలకత్తా నగరాల్లో, సైనిక జీవితాన్ని గడుపుతున్నాడు." ఈ గాధలను అమ్మమ్మ రాహుల్‌కు చెప్పుతుండేది. భూగోళశాస్త్రజ్ఞానంలేని రాహుల్జీకి ఆ బాల్యంలోనే అట్టి సాహసకృత్యాలు జేయాలని ఉబలాటం గల్గుతుండేది. ఇదే అతనిని ముందు ముందు ఎన్నోసాహసకృత్యాలకు పురిగొల్పి, అద్భుత పరిశోధనల జేయించింది. 14 వ యేటనే యింటివద్ద చెప్పకుండా కలకత్తా బయలుదేరాడు; 3 నెలలపాటువుండి యింటికి తిరిగి వచ్చాడు.

వేదాంతం

పైమూడునెలల కాలంలోనే సన్యాసులతో సంబంధం పెట్టుకున్నాడు. సహజసాహస గుణాని కిదొకటి తోడయింది. ఇక యింటివద్ద స్థిరంగా ఎలా ఉండగలడు? 16 వ ఏట మళ్ళీ కలకత్తాలో 8 నెల్లుండి వచ్చాడు. హిమాలయ పర్వతాలకని బయలుదేరి, హరిద్వారం చేరి సంస్కృతభాష నభ్యసించసాగాడు. అక్కడ కాలుకుదురక బెనారసువచ్చి అధ్యయనంకొంతవరకు పూర్తిచేశాడు. 1913 లో, తన 20 వ ఏట బీహారులో ఒక ధనిక జమీందారు దగ్గర సంస్థాన పండితుడుగా చేరాడు. కాని, ఆ బంగారు గొలుసులు స్వేచ్ఛాప్రియుడైన యీ మహావ్యక్తి స్వేచ్ఛ నరికట్టలేకపోయాయి. ఎంతోకాలం అక్కడ ఉండలేక పోయాడు. దక్షిణదేశపు పుణ్యక్షేత్రాలను దర్శించడానికి బయలుదేరాడు. పూరీ, జగన్నాధం, మద్రాసు వగయిరా చూచాడు. చెంగల్పట్టులో 4 మాసాలు ఒక మహర్షి దగ్గర విశిష్టాద్వైతమును గురించి చదువుతూ, ఒకనాడు తిరుపతి తిరునాళ్ల చూడబోయి, అక్కడినుండే అఖిలభారత పర్యటనం సాగించాడు. ప్రయాణాని కెప్పుడు డబ్బుగావాలన్నా జమీందారు దగ్గర తెప్పిస్తుండేవాడు. 9 నెలలు తిరిగి, తిరిగి, బీహారు చేరుకొని, కొన్నాళ్ళు విశ్రాంతి దీసుకొని, మరల బయలుదేరాడు. అయోధ్యలో ఒక సాధులమఠంలోచేరి కొద్ది రోజుల్లోనే వాళ్ళకు నాయకుడయ్యాడు. ఈ దశలోనే ఆర్యసమాజంతో సంబంధం గలిగింది. మొదటినుండీ విచక్షణాజ్ఞానం ఎక్కువ. అదివరకుండే మతవిశ్వాసాలకంటె ఆర్య సమాజం అభివృద్ధికరమైనదని భావించాడు.

మహాపండిట్ రాహుల్‌జీ

అది మొదటి మహాయుద్ధదశ. పత్రికలు చదవడం ప్రారంభించాడు. రష్యా విప్లవమన్నా, ధనిక దరిద్ర భేదం లేని సమాజమన్నా, గాఢమైనఅభిమానమేర్పడింది. ఈ యాత్రలోనే ఆగ్రాలో ఆర్యసమాజ ప్రచారకులను తయారుచేసే పాఠశాలలో ఒక యువక ఉపాధ్యాయునితో సంబంధం గలిగింది. ఒకటిన్నర సంవత్సరంపాటు ప్రష్యన్, అరబిక్ భాషల్ని నేర్చుకొన్నాడు. ఖురాన్, బైబిల్,క్షుణ్ణంగా చదివాడు. ఆయువకోపాధ్యాయుడు రహస్య వ్యక్తిగత దౌర్జన్యోద్యమంతో సంబంధం గలవాడగుటచే నిషిద్ధగ్రంధాలు కొన్ని యిచ్చి చదివించాడు. ఆ ఉద్యమమునందలి అభిమానంతో బాంబులు తయారుచేయడం నేర్చుకొన్నాడు.

మార్పు

కాని, సోవియట్ రష్యా మార్పుకు కారణాలు తెలుసుకోవడంవలన వ్యక్తిగత దౌర్జన్య వాదాన్ని విసర్జించాడు. ఇప్పుడే "సమాజం" అనేపుస్తకాన్ని ధనిక దరిద్ర భేదాలుండరాదనీ, సైన్సు మానవుని అభివృద్ధికి ఉపయోగపడాలనీ, ఒకపుస్తకానికి విషయాలన్నీ సేకరించి తరువాత పూర్తిచేశాడు. చిత్రకూటానికివెళ్ళి సంస్కృతంలో ఉన్నత విద్యనభ్యసించాడు. 1920 వేసవికాలంలో మళ్ళీ హరిద్వారకు బయలు దేరాడు. ఒకకంబళీ కమండలువుతో సన్యాసి వేషంతో తిరుగుతుండేవాడు. సన్యాసి వేషధారికి సర్వత్ర ప్రవేశం సులభంగదా! ఎప్పుడూ అభివృద్ధిని గోరే బుద్ధ అవడంచే యీతపా బౌద్ధమతంచే ఆకర్షింపబడ్డాడు.

బౌద్ధ పుణ్యక్షేత్రాలను దర్శించాడు. ప్రతిచోటా బౌద్ధమతాధిపతుల దృష్టిని ఆకర్షించాడు. కాని, ఒక్కప్రదేశంలోనూ నిలకడగా లేడు. ప్రతివేసవికాలం దేశాటనమూ, ప్రతిశీతాకాలం గ్రంథరచనా యిదీ అతని అప్పటి జీవిత కార్యక్రమమంతాను. 1921-సహాయ నిరాకరణోద్యమం ప్రారంభమైంది. ఉద్యమంలో పాల్గొనాలనుకొన్నాడు. బీహారు చేరాడు. జమీందారీ విధానమంటే ఉండే మంటతో, వెనుకటి జమీందారు తన జమీని చూచుకోమన్నా అంగీకరించక, 'ఉద్యమంలో పాల్గొన్నాడు. గ్రామాల్లో పని ప్రారంభించాడు. మంచివక్త. తాలూకా కాంగ్రెసు నాయకులు ఈయన గొప్పతనాన్ని గుర్తించి వారి నాయకుడుగా ఎన్నుకొన్నారు. ఇంతలోనే ఆ జిల్లాలో 4 తాలూకాల్లో వరదలువచ్చాయి. ఇతర ప్రపంచాన్ని పూర్తిగా మరచి, వరద బాధితులకు, ప్రమాద స్థలాలకు గూడా వెళ్ళి సేవజేశాడు జిల్లా కాంగ్రెసు నాయకులు యీయన కార్యదీక్షనూ, త్యాగగరిమనూ గమనించి జిల్లా నాయకునిగా పరిగణించారు. సహాయ నిరాకరణోద్యమంలో ఒక ఉపన్యాసానికి ప్రభుత్వం 6 నెలలు శిక్ష విధించింది. జైల్లో కాంగ్రెసు నాయకులందరూ శాస్త్రిల్లో యీయనకున్న అద్భుత పాండిత్యానికి ఆశ్చర్యపోయారు. బయటికి రాగానే జిల్లాకాంగ్రెసు కార్యదర్శిగా ఎన్నుకొని గౌరవించారు. జిల్లాలోని ప్రజలందరిచే ఏకైక నాయకుడుగా పరిగణింపబడ్డాడు. ఉద్యమం ఆగిపోయింది. గాంధీ కార్యక్రమం నచ్చలేదు. స్వరాజ్యవాదులతోచేరి కాంగ్రెసుకార్యదర్శి పదవికి రాజీనామా ఇచ్చాడు. 27 డిశంబరులో గయా కాంగ్రెసుకు హాజరయాడు. అక్కడ భౌద్ధదేవాలయం, భౌద్ధులు కాని వారి చేతుల్లోకి పోతుంటే అది బౌద్ధుల చేతుల్లోనే ఉంచాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ కాంగ్రెసులో తీర్మానం తీసుకొచ్చి నెగ్గించాడు. ఇది జరిగిన తర్వాత పాట్నాలో చౌరీచౌరా దురంతాన్ని గూర్చి ఒక ఉపన్యాసం గావించాడు. నేపాలు వెళ్ళి ఒకటి రెండు మాసాలుండి తిరిగి వచ్చాడు. వచ్చేటప్పటికి వారంటు సిద్ధంగా ఉంది. అరెస్టుచేసి అజారీబాదు జైల్లో 2 సం॥ నిర్బంధించారు. ఈ రెండు సంవత్సరాలూ పూర్తిగా అధ్యయనంలో నిమగ్నుడయ్యాడు. సంస్కృతంలో గ్రంధాలు వ్రాయడం సమాజానికి ఉపయోగం లేదనుకొని, హిందీలోనే తన కలం సాగించాడు. సోవియట్ యూనియన్‌ను గూర్చి పూర్తిగా తెలియకపోయినా, తెలిసిన కాస్తతోనే "22 వ శతాబ్దపు భారతదేశం" అనే పుస్తకంలో ఇండియాలో సోషలిజం వస్తే ఎలా ఉండేదీ ఒక చక్కని నవలారూపంలో చిత్రించాడు. ఈయన భావనాశక్తి అపూర్వమైనది. 460 పేజీ లుంటుంది ఆగ్రంథం. సులభశైలి, ఇప్పటికి మూడుసార్లు ముద్రింపబడింది.

పర్యటన

ఈ జైలు జీవితంలోనే గణిత శాస్త్రంలో ప్రావీణ్యత సంపాదించాడు. విడుదల అయిన తరువాత కాన్పూరు కాంగ్రెసుకు హాజరయ్యాడు. తిరిగి సంచారం ప్రారంభించి, పంజాబ్, ఫ్రాంటియర్, కాశ్మీర్, పశ్చిమ టిబెట్ వరకూ వెళ్ళి 9 నెలలకు ఇంటికి వచ్చాడు. కాంగ్రెసుఎన్నికల్లోపాల్గొని గౌహతీ కాంగ్రెసుకు వెళ్ళాడు. 5 నెలలు బీహారులో ఉండి 1927లో సిలోనుకు వెళ్లి, బౌద్ధమతంలోని లోతులను పరిశీలించాడు. అక్కడ బౌద్ధకళాశాలలో పాలీభాష అధ్యాపకు డయ్యాడు. ఎంతో ప్రాచీన సంస్కృతవాఙ్మయాన్ని తిరగవేశాడు. 28 డిసెంబరులో ఎల్లోరా, అజంతా, గుహల్లోకివెళ్ళి బౌద్ధశిల్పాల్ని పరిశోధించాడు. 1929లో ఒక బ్రహ్మాండమైనయాత్రకు పూనుకొన్నాడు. నేపాల్‌వెళ్ళి మారువేషాలతో హిమాలయ పర్వతాలనుదాటి, 4 నెలలపాటు అదేపనిగ వాననక, మంచనక, ఎన్నోకష్టాల కోర్చి ప్రయాణంచేస్తూ, టిబెట్ ముఖ్యపట్టణమైన "లాసా" చేరుకొన్నాడు. టిబెట్టులో ఎన్నోప్రాచీన గ్రంధాలను, శిల్పాదులను, చీకటిలోనుండి బయటికి లాగాడు. 1930 జూనులో 22 కంచరగాడిదల బరువుగల పురాతన గ్రంధాలనూ, చిత్రాదులనూ, వెంటవేసుకొని యీ అపర భగీరధుడు టిబెట్టునుండి సింహళానికి చేరాడు. అందరి ప్రశంసలకూ పాత్రమైన బుద్ధజీవితాన్ని వ్రాశాడు. అప్పటికి శాసనోల్లంఘ నోద్యమం సాగుతున్నది. 1930 అఖరులో వచ్చి ఉద్యమంలోచేరి రహస్యంగా పనిచేయడం ప్రారంభించాడు. గాంధీ-ఇర్విన్ ఒడంబడికతో ఉద్యమంఆగిపోయింది. 1931 కరాచీ కాంగ్రెసుకు హాజరయ్యాడు. ఇంతకాలం ఎక్కడ తిరిగినా, ఏమిచేసినా, కాషాయ వస్త్రాల్ని కమండలువునూ, వీడలేదు. కాని, చరఖా, అహింసలన్నా, గాంధి తత్వమన్నా మొదటినుండీ యీయనకు గిట్టలేదు.

ఈయన ప్రఖ్యాతినీ, కుశాగ్రబుద్ధినీ,గాంచి సింహళ ప్రధానమంత్రి ఇంగ్లండుపంపించాడు. అప్పుడే కమ్యూనిస్టుసారస్వతాన్నిపఠించాడు. రష్యను ప్రచురణలన్నీ చదివాడు. మార్క్సు, అన్నా, రష్యాఅన్నా విపరీతమైన భక్తి ఏర్పడింది. సోవియట్‌కు వ్యతిరేకంగా ఎవరేమన్నా సహించేవాడుకాడు. మార్క్సు సమాధివద్దకువెళ్ళి పుష్పాలతో అలంకరించి తనభక్తిని చరితార్థంచేసుకున్నాడు. బుద్ధుడూ, మార్క్సు-ఇద్దరే మానవ సమాజానికి ముఖ్యమైన నాయకులని భావిస్తుండేవాడట! కాని, కమ్యూనిజానికీ, మతానికీ సంబంధించిన పోరాటంలో కమ్యూనిజానికే ప్రాముఖ్యతనిస్తుండేవాడట.

ఇంగ్లండునుంచి ఫ్రాన్సు, అక్కడనుంచి జర్మనీ వెళ్లాడు. జర్మన్ కమ్యూనిస్టులతో సంబంధం పెట్టుకొని. రష్యాకు పోవడానికి ఏర్పాట్లు చేయవలసినదిగా కోరాడు. వారు అప్పుడే ఒక ముఠా వెళ్ళింది, మళ్ళీ వెళ్ళే ముఠాతో వెళ్ళవచ్చన్నారు. కాని, ఒక్క నిమిషమూవృథాపుచ్చి ఎరుగని రాహుల్‌మళ్ళీ ముఠా వెళ్ళేదాక వేచియుండలేక పోయాడు. జర్మనీలో హిట్లరు (మిగతా 4 వ పేజీలో)

ఈనాటి ఉగాది

"ఉగాది" వచ్చింది – వెళ్ళిపోయింది. అంటే - వేపపువ్వుపచ్చడి, పంచాంగ శ్రవణం మన తలపుల్లో తళుక్కుమంటాయి. 'బ్రహ్మరాసినరాతల్ని' బ్రాహ్మణులు చదివేస్తారు - సంభావనరూపంగా రుసుం వసూలు చేసేస్తారు. రోజూ మనల్నెదుర్కొనే సమస్యల్నిగాని, గట్టెక్కేమార్గంగాని మనస్థితిగతుల్ని మరింతబాగుచేసుకొనేఉపాయంగాని. ఆ 'రాతల్లో' ఎక్కడా కనబడవు.

కాని నేటిఆంధ్ర దేశం యీవిషయాల్లో అప్పుడే కొత్తదారి తొక్కుతూంది. సమాజజీవనంలో ఉపయోగకరమైన కొత్తఆచారాలు వ్యాపిస్తున్నాయి. ఉగాది విషయం చూడండి. చిగురుకోట (కైకలూరుతాలూకా, కృష్ణా)లో ఉగాదినాడు ఉదయాన్నే బాలసంఘసభ్యులు, 40 మంది బాలబాలికలు ఊరేగింపు ప్రారంభించారు. రోజూ బడికివెళ్లాలి, శ్రద్ధగా చదవాలి అని బాలబాలికల కర్తవ్యాలను బోధిస్తూ ఊరేగింపు సాగింది. ఉదయమూ, సాయంత్రమూ ఆటలపోటీలు, వక్తృత్వపోటీలు జరిగాయి. ఆబాలబాలికల ఉపన్యాసాలు, పాటలు పెద్దవారిని ముగ్ధుల్నిచేశాయి. మరునాడు బహిరంగసభ జరిగింది - 75 బహుమానాలు పంచబడ్డాయి.

తెనాలి తాలూకా (గుంటూరు)లోని చదలవాడలో యువజనసంఘం, బాలసంఘం ఆటల పోటీలు జరిపాయి. వందలకొద్దీ ప్రజలు అతిఉత్సాహంతో పోటీలనుచూచి ఆనందించారు. రాత్రి 'వీరటాన్యా' బుర్రకథ చెప్పబడింది. కరువుసమస్య నెదుర్కొనేమార్గం బోధించేపాటలు. దేశరక్షణను పురికొల్పే పాటలు ప్రజల్లో కార్యదీక్షను రేకెత్తించాయి. బాపట్లతాలూకాలోని బ్రాహ్మణకోడూరులో చెంచీత, కోలాటం మొదలైన వివిధరూపాల్లో ప్రస్తుత పరిస్థితులలో ప్రజల కర్తవ్యాన్ని ప్రబోధించారు. రైతుకూలీసామరస్యం ఎంత అవసరమో ఉపన్యాసాలద్వారా వివరించారు.

ఈ విధంగా మన పండగదినాలు ప్రజల కర్తవ్యాలను ప్రబోధించి, కార్యదీక్షను పురిగొల్పే రోజులుగా పరిణమిస్తున్నాయి.

యువకులకు విజ్ఞప్తి

కృష్ణాజిల్లా యువజనసంఘ ప్రధాన కార్యదర్శి కామ్రేడ్ తాతినేని సూర్యప్రకాశరావు యిలా ప్రకటిస్తున్నారు:

"ప్రతి సంవత్సరము జిల్లా యువజనసంఘ ఎన్నికలు ఏప్రిల్ మొదటివారములోగా జరిగేవి. అప్పుడే మహాసభ, జిల్లా ఒలెంపిక్ పందెములు జరిపేవారము. ఈ సంవత్సరం ప్రత్యేక పరిస్థితులవలన తాలూకా ఎన్నికలు మాత్రం ఏప్రిల్ 20వ తారీఖునుంచి 25వ తారీఖులోగా జరుగుతాయి. తర్వాత జిల్లా ఎన్నికలు గుడివాడలో మే 6, 7 వ తారీఖులలో జరుగుతాయి. అదే కాలములో మహాసభ జరుపదలచలేదు. ఆతారీఖులలోనే స్పోర్ట్సు పందెములు నడపాలంటే ఎండలు ఎక్కువగా వుంటాయి. అదీగాక ఆటగాండ్రు రావటము గూడా కష్టమౌతుంది. కాన యీసంవత్సరం ఒలెంపిక్ పందెములు ఎత్తివేయబడినాయి. ముందుగనే ఆలోచించి, స్పోర్ట్సు జరపలేనందుకు క్షమించవలసినదిగా అన్నితాలూకా, పట్టణసంఘ ఆటల పోటీలలో విన్నర్స్, రన్నర్స్‌గా వచ్చిన టీములవారిని; ప్రత్యేకంగా ఆహ్వానించిన దాలిపర్రు; గండిగుంట, తెన్నేరు గ్రామముల టీములవారిని కోరుతున్నాము."

నైజాం ఆంధ్రమహాసభ విజ్ఞప్తి

నైజాంలో 11 వ ఆంధ్రమహాసభ నల్లగొండజిల్లా భువనగిరిలో జరుపడానికి నిశ్చయించబడింది. మహాసభ తీర్‌నెల 21, 22 (మే 26, 27) లలో జరుగుతుంది. మహాసభకు కావలసిన 10 వేల రూపాయలు వసూలు చేయడానికి వ్యవధి చాలతక్కువ. పైగా నల్లగొండజిల్లాలో ఆహార పదార్థాల కొరతఉంది. కనుక మహాసభ జయప్రదంగా జరగాలంటే ఇతర జిల్లాలన్నీ తోడ్పడాలని ఆహ్వానసంఘంవారు విజ్ఞప్తి చేస్తున్నారు. ఆంధ్రమహాసభయొక్క ఆవశ్యకతను గుర్తించి ఇతర జిల్లాల్లోని దేశభక్తులు, ఉద్యమాభిమానులు అర్థికంగాను, ఇతర విధాల తోడ్పడాలి. "11 వ ఆంధ్రమహాసభ ఆహ్వానసంఘ కార్యాలయ కార్యదర్శి; భువనగిరి.... ....నల్లగొండజిల్లా"తో ఉత్తరప్రత్యుత్తరాలు జరపాలి.

సవరణ

గతసంచిక సంపాదకీయంలో, మద్రాసు ప్రభుత్వం 1944—45 సంవత్సరంలో రాయలసీమ కరువునివారణకు 2 కోట్ల 13 లక్షలు ఖర్చుపెట్టదలచుకున్నట్లు ఉంది. అది పొరబాటు. 13 లక్షలు మాత్రమే ఖర్చుపెట్టదలచుకుంది. పాఠకులీ సవరణను గుర్తించప్రార్థన.

(3 వ పేజీ తరువాయి) అధికారానికి రాకపూర్వమే సింహళంచేరాడు. 1933 వేసవిలో కాశ్మీర్ వెళ్ళి, మళ్ళీ చలికాలంలో గ్రంధరచనకు బీహార్ వెళ్ళాడు. పాట్నా మ్యూజియముకు తన దగ్గరఉన్న పెయింటింగులను, రిసెర్చి సొసైటీకి గ్రంథాలనూ ఇచ్చివేశాడు. 1933 చివర బరోడాలో జరిగిన ప్రాచ్య విద్యా మహాసభకు చెందిన పురాతన వస్తు పరిశోధనశాఖకుఅధ్యక్షుడుగాఎన్నుకోబడ్డారు. ఇదేసమయంలో బీహార్‌లో భూకంపం వచ్చింది. బాగా నష్టపడిన ప్రదేశాలకు వెళ్ళి ఏంతో దీక్షతో ప్రజలకు సేవచేశాడు. తరువాత టిబెట్టుకు రెండవసారి వెళ్ళి, మరికొన్ని ముఖ్యమైన పరిశోధనలగావించి, 1935 లో బీహారు వచ్చాడు. ఆ వేసవిలోనే 9 నెలల పాటు బర్మా, మలయా, సయాం, జపాన్, కొరియా, మంచూరియాలూ, అక్కడనుండి ట్రాన్సు సైబీరియన్ రైల్వేద్వారా మాస్కో, లెనిన్‌గ్రాడ్, బాకూ మొదలైన పట్టణాలను దర్శించి ఇరాన్,ఇరాకులద్వారా 1936చివరకు భారతదేశం చేరాడు. ఆ సంవత్సరం చివరలోనే "దర్శన - దిగ్దర్శన" అనే గొప్ప తాత్త్వికగ్రంధాన్ని పూర్తిచేశాడు. లెనిన్‌గ్రాడ్‌లో ఉండగా ఒక గొప్ప పురాతన వస్తు పరిశోధన శాస్త్ర పండితుడైన 'చెర్వాస్కీ' అనే ఆయనతో స్నేహమేర్పడింది.

1937 లో చెర్వాస్కీ టెహరాన్‌లో వేచియుండి, రాహుల్జీని ఆహ్వానించగా తిరిగి ఆయనతో సోవియట్‌కు వెళ్లాడు. లెనిన్‌గ్రాడ్‌లో ఉండగా టిబెట్, మంగోలియన్ భాషల్లో పండితురాలైన లైలా అనే ఒక రష్యన్ యువతితో పరిచయ మేర్పడింది. ఆమె ఆ రెండు భాషలకు చెందిన శాఖకు కార్యదర్శినిగా లెనిన్‌గ్రాడ్ యూనివర్సిటీలో పనిచేస్తూ ఉండేది. వీరిరువురు తమతమ పాండిత్యములచే ఆకర్షింపబడి, పరిచయం ప్రేమగా మారగా ఆసంవత్సరమే వివాహమాడారు. ఎంతచక్కటి అనురూప దాంపత్యం! ఆమె యందొక కుమారుని గన్నాడు.

ఇంతలో బీహార్ కాంగ్రెసు మంత్రివర్గం రాహుల్జీని మళ్ళీ టిబెట్టుకు వెళ్ళి పరిశోధన సాగించవలసిందనీ,అందుకోసం కొంతడబ్బు ప్రత్యేకించామనీ వర్తమానమంపింది. పరిశోధనయే ప్రాణంగా గల్గిన రాహుల్జీ భార్యావియోగాన్ని సయితం లెక్కచేయక టిబెట్టు వెళ్ళి, విలువగల్గిన అనేక వ్రాతప్రతులను తీసుకవచ్చాడు. కలకత్తాకువచ్చి సోవియట్ రష్యానుగురించి 900 పేజీలు, 100 ఫొటోల తోగూడిన 'సోవియట్‌భూమి' అనే ఒక ఉద్గ్రంధాన్ని వ్రాశాడు.

కమ్యూనిస్టు

కలకత్తాలో మొదటి పర్యాయం భారత కమ్యూనిస్టు పార్టీ నాయకులైన సోమనాథ్ లాహరీ, ముజఫర్ అహమద్ మొదలగు నాయకులను కలుసుకొని మాట్లాడాడు. బీహారులో అప్పుడు కమ్యూనిస్టుపార్టీలేకపోవుటచే, కాంగ్రెసు సోషలిస్టు పార్టీతోకలిసి పనిచేయాలని వారు కోరారు. 1938 చివర బీహారు కాంగ్రెసు సోషలిస్టు పార్టీలోచేరి జమీందారీ వ్యతిరేక పోరాటాలను సాగించాడు. తలమీద గట్టిలాటీదెబ్బలు తిన్నాడు. 2సంవత్సరముల శిక్షవిధించారు. కాని, 14రోజులు నిరశనవ్రతదీక్షతో విడుదలపొందాడు. 1939 లో మరొక జమీందారీ వ్యతిరేక పోరాటం జరిపి 2 సంవత్సరములు శిక్షవిధింపబడి యిలాగే విడుదల పొందాడు. ఆ సంవత్సరమే నూతనంగా ఏర్పర్చబడిన బీహార్ కమ్యూనిస్టుపార్టీలో సభ్యుడయ్యాడు. 1940 లో పలాసాలో జరిగిన అఖిలభారత కిసానుసభకు అధ్యక్షుడుగా ఎన్నుకోబడి, రైతుసమస్యలమీద చక్కని నాయకత్వమిస్తూ అధ్యక్షోపన్యాసం తయారుచేశాడు. కాని, పలాసాకు ముందుగా జరుగనున్న రాంఘర్ కాంగ్రెసుకు వెళుతుండగా అరెస్టు చేయబడి, 29 మాసాలు దీనిపైన చేయబడి 1 సంవత్సరం డియోలీజైలులోనూ, మిగతా కాలం హజారీబాగ్ జైల్లోనూ నిర్బంధింపబడ్డాడు. ఈ జైలు జీవితంలోనే 8 నాటకాలూ, యింకా ఎన్నో అభివృద్ధి కరమైన రచనలూ మొత్తం 3000 పేజీల గ్రంధాలను వ్రాశాడు. కమ్యూనిస్టు సిద్ధాంతాలనూ, ఫాసిస్టు వ్యతిరేకతనూ యిందులో పొందుపరచాడు.

1942 లో విడుదలై, పాట్నా చేరుకొన్నాడు అప్పటినుండీ అఖిలభారత కమ్యూనిస్టు పార్టీ పత్రిక "లోకయుద్ధ" సంపాదకీయవర్గంలో పనిచేస్తున్నాడు.

ప్రస్తుతం యీ మహాపండితుడు "నూతన భారతదేశం – నూతన నాయకత్వం" అనే అమూల్యమైన 700 పేజీల గ్రంధాన్ని వ్రాశాడు. ఇంకెన్నో ఉద్గ్రంధాలు వ్రాయడానికి యీ సాటిలేని సిద్ధహస్తుడూ, విజ్ఞానవేత్త పూనుకొన్నాడు. ఈయన భార్య 18 నెలలు నాజీ ముష్కరులచే చుట్టుముట్టబడిన లెనిన్‌గ్రాడు నగర విముక్తికోసం పోరాడుతుంటే, ఈయన తన సునిశితమైన కలంతో భారతదేశ విముక్తి యుద్ధంలో తదేక దీక్షతో పోరాడుతున్నాడు. ఆజానుబాహువై, ఒడ్డుపొడుగులు గలిగి, అనేకవేల పేజీల గ్రంధాలువ్రాసిన అతని నిశ్చల విగ్రహాన్ని చూచిన ఎవరికైనా అతడు మహావీరుడూ, మహాధీరుడూ అనియేగాక మహానాయకుడని సైతం స్ఫురించుతుంది.

— ఎల్. బి. గంగాధరరావు

★

మనవి

ఆంధ్రరాష్ట్ర అభ్యుదయరచయితల సంఘం తరపున ఇక మాసపత్రికను ప్రచురించాలని గత కార్యనిర్వాహకవర్గ సమావేశంలో తీర్మానం జరిగింది. శ్రీ పాటిబండ మాధవశర్మగారు తమ 'వీణ' పత్రికను మాపరంచేయడానికి దయతో అంగీకరించారు. 'వీణ'ను తిరిగి ప్రారంభించడానికి 'న్యూస్‌కంట్రోల్' చట్టంప్రకారం అనుమతినికోరగా కేంద్రప్రభుత్వం నిరాకరించింది. ఇందువల్ల మాసపత్రిక కోసం సహృదయులిచ్చిన విరాళాలను సంఘప్రచురణలకు వినియోగింప నిశ్చయించితిమి.

ఇట్లు,
చదలవాడ పిచ్చయ్య,
కార్యదర్శి

★

చందాదార్లకు

1. అడ్రసులు స్పష్టంగా మనియార్డరు కూపనులో వ్రాయాలి.

2. అడ్రసులు మార్చేయెడల నెంబరు తెలియజేయాలి. లేనియెడల మార్చబడదు.

3. ఏవారమైనా పత్రిక అందనిచో వెంటనే తెలియజేయాలి. కంప్లెయింటు వ్రాసేటప్పుడు చందా నెంబరు, అడ్రసు వివరంగా తెలియజేయాలి.

మేనేజరు.

★ యుద్ధసమీక్ష

రుమేనియాలో రెడార్మీ ప్రవేశం

— తాపీ మోహన్‌రావ్

మాస్కో ఫిరంగులు 324 సార్లు విజయగర్జనలుచేశాయి. ఇంతపెద్ద మిలిటరీ శాల్యూట్ లెనిన్‌గ్రాడ్ విజయంనాడుతప్ప మరెన్నడూ జరగలేదు. ఈ అపూర్వ విజయాట్టహాసానికి కారణంఏమిటి? 1941 జూన్ 21 వ తేదీ - నడిరాత్రి నాజీహంతకులు సోవియట్‌భూమిపై అడుగుపెట్టారు. ఆనాటినుంచి సోవియట్ ప్రజల మనోవాక్కాయ కర్మల్లో ఒక్కటే ఆశయం నిలిచింది - శత్రుమూకల్ని మాతృదేశపు పొలిమేర వెలుపలికి తరిమికొట్టాలి! ఊహలకందని యమయాతనలను భరించగల శక్తి వారికి ఆశయజ్యోతే ప్రసాదించింది.

నేటికి ఈ ఆశయం ఫలించింది. దక్షిణాన సోవియట్ సరిహద్దయిన ప్రుత్‌నది అవతలికి శత్రుమూకల్ని తరిమికొట్టాడు మార్షల్ కోనీవ్. విశాల సోవియట్‌రంగం ఒకవైపున శత్రుశేషం లేకుండా పూర్తిగా విముక్తిపొందింది. మార్షల్ కోనీవ్ సాధించిన ఈ చరిత్రాత్మక విజయాన్ని అభినందించడానికే మాస్కోలో ఆ ఫిరంగి గర్జనలు.

సరిహద్దునుదాటి కొన్నిప్రదేశాల్లో సోవియట్‌సేనలు రుమేనియాలోకి చొచ్చుకుపోయాయి. "దేశాన్నాక్రమించుకోడానికిగాని, సమాజనిర్మాణాన్ని మార్చడానికిగాని రెడార్మీ ఇలా రుమేనియాను ప్రవేశించలేదు. శత్రువును ఓడించడానికే వెళ్ళింది. శత్రువు పూర్తిగా లొంగిపోయేవరకూ ఇలా తరిమికొడుతూనే పోతాం" అని కామ్రేడ్ మాలటావ్ ఈ సందర్భంలో ప్రకటించాడు.

★

బొత్లి నగరాన్ని పట్టుకొన్న సోవియట్ సేనలు శరవేగంతోపోయి ప్రుత్‌నదినిచేరాయి బొత్లిలో ఓడిపోయి, పిక్కబలంచూపి పారిపోతున్న జర్మన్, రుమేనియా సేనలు నదిని చేరేసరికి సోవియట్ సైనికులక్కడ ప్రత్యక్షమయారు; ఈ మూకల్ని ఊచకోతకోశారు. సోవియట్‌సేనలవడి దీనినిబట్టి వెల్లడవుతూంది. ప్రుత్‌నదినిచేరిన కోనీవ్‌సేనలు, అక్కడ తమ స్థావరాల్ని విశాలం చేసుకోవడం ప్రారంభించాయి. అదేసమయంలో బొత్లినుంచి ఒక సేన దక్షిణంగా బయలుదేరింది. ఒడెస్సానుంచి జాసి కిపోయే రైలుమార్గాన్ని తెగగొట్టడం దీనిలక్ష్యం. ఈలక్ష్యాన్ని సాధించింది. అంతేకాకుండా ఇంకా ముందుకుసాగి కిషినెవ్ అనేనగరాన్ని సమీపిస్తున్నాయి. ఈనగరం బెస్సరేబియాకు ముఖ్యపట్టణం. ఒడెస్సా-జాసి రైలుమార్గంలో కీలకస్థానం. ఒడెస్సా రంగంలోని సుమారు లక్షమంది జర్మన్, రుమేనియన్ సేనలకు తప్పించుకుపోడాని కింతవరకు రెండే రైలుమార్గాలు మిగిలి ఉన్నాయి. ఒడెస్సా - జాసిమార్గం ఒకటి; రెండోది ఒడెస్సా-గాలాట్జ్ రైలు మార్గం. ఈ రెంటికి కూడలిస్థానం టిరాస్పోల్. ఈ రెంటిలో ఒకమార్గం పోయింది. రెండోదానికికూడా ప్రమాదం హెచ్చుతూంది. అంటే ఒడెస్సారంగంలోని లక్షమంది నాజీమూకలు సోవియట్‌ఉచ్చులో చిక్కుకునే అవకాశం హెచ్చిందన్నమాట.

జక్కు సరిహద్దు సమీపంలో

బెస్సరేబియాలో కోనీవ్ ఇలా నాజీమూకలకు నిలువనీడ లేకుండా మర్దిస్తున్నాడు. ఇదే సమయంలో ఉత్తరాన బుకోవినా రంగంలో మార్షల్ జుకోవ్ అద్భుతవిజయాలు సాధించాడు. కోనీవ్ ప్రుత్‌నదిని చేరీచేరడంతోనే, జుకావ్ తన సేనల్ని బుకోవినా రాష్ట్రంలోకి మళ్లించాడు. ఆ రాష్ట్ర రాజధాని, ముఖ్యరైల్వే కేంద్రము అయిన సెర్నౌటి నగరాన్ని వశపరచుకొన్నాడు. ఈ నగరం ప్రుత్‌నది పడమటి గట్టుమీద ఉంది. అంటే తూర్పునుంచి కోనీవ్‌సేనలు తరుముకొస్తున్న నాజీమూకలకిప్పుడు వెనుకనుంచి ప్రమాదం సంభవించిందన్నమాట. సెర్నౌటిని వశపరచుకొని ఈసేన రుమేనియా - బుకోవినా సరిహద్దును సమీపిస్తూంది.

ఒకసేన నిటు బుకోవినాలోకి పంపి, మిగతా కొన్ని సేనలను జుకోవ్ రుతేనియా సరిహద్దుపైకి పంపాడు. (రుతేనియా జకోస్లోవేకియాలోని రాష్ట్రం. 1938 లో హంగరీ కాజేసింది) ఈ సరిహద్దుకి 30 మైళ్ళ దూరంలో ఉన్న కోలోమియా అనే ముఖ్య రైల్వేకేంద్రాన్ని సోవియట్ సేనలు వశపరచుకొన్నాయి. కార్పేతియన్ పర్వతాలమీదుగా హంగరీలోకిపోయే రైలుమార్గాలకు, రోడ్లకు ఇది కీలకస్థానం. కొలోమియానుంచి వాయవ్యంగా ల్వవ్‌నగరానికి పోయే రైలు మార్గంలో, స్టానిస్లావ్ అనే ముఖ్య కేంద్రంమీదిక్కూడా సోవియట్ దళాలు కమ్ముకొస్తున్నాయి. ఇంకా ఉత్తరాన టార్నపోల్‌కోసంఘోర యుద్ధాలు చెలరేగుతున్నాయి.

మార్షల్ కోనీవ్

ఒడెస్సారంగంలో

పడమట సోవియట్ విజయరథం ఇలా సాగిపోతూంటే- ఈరంగానికి వెనుక,ఒడెస్సారంగంలో ఇతర సోవియట్ సేనలు చరిత్రాత్మక విజయాలు సాధిస్తున్నాయి. ఒడెస్సాకి మూడువైపుల రెడార్మీదళాలు మూగుకొస్తున్నాయి. ఒడెస్సాకి తూర్పుగా 40 మైళ్ళ దూరంలో సముద్రంలోకి చొచ్చుకువచ్చే చిన్న ద్వీపకల్పంమీద రెడార్మీ సేన లిదివరకే చేరి ఉన్నాయి. ఈశాన్యంగా 70 మైళ్ళ దూరంలో ఉన్న నికోలాయెవ్ అనే ముఖ్యనౌకాశ్రయం రెడార్మీ వశమయింది. ఉత్తరాన బుగ్‌నదిననుసరించి మరికొన్ని సేనలు ఉరికివస్తున్నాయి. నికొలాయెవ్‌ను వశపరచుకున్న సేనలు, ఇంకా ముందుకుసాగి ఓచకోవ్ అనే మరోనౌకాశ్రయాన్ని వశపరచుకొన్నాయి. ఈ రెండు యుద్ధాల్లోను, సోవియట్ నావికదళాలు ముఖ్యపాత్ర వహించాయి.

నల్లసముద్రపు మణిపూస అని ప్రఖ్యాతిగాంచిన ఒడెస్సా త్వరలో విముక్తిపొందనుంది. ఒడెస్సా ప్రజల్ని పీడించిన ఫాసిస్టు హంతకులను విముక్తిలేకుండా పడమట కోనీవ్ ఉచ్చు బిగిస్తున్నాడు. క్రిమియాలో ఇదివరకే చిక్కుకొన్న నాజీమూకలసంగతి ఇక చెప్పనక్కరలేదు. ఇంతేకాకుండా ప్రాస్కురావ్ రంగంలో అటు జుకావ్‌సేనలకు, ఇటు కోనీవ్ సేనలకు మధ్య చిక్కుకొన్న నాజీదళాలు హతమారిపోతున్నాయి. తమసేనలనన్నిటిని పోగొట్టుకొన్న ఒక డజనుమంది సేనాధిపతులు, దారితెన్నూ తెలియక అల్లాడుతున్నారట.

విజయాల ఫలితాలు

ఈవిధంగా ఒకవైపు లక్షలకొలది నాజీమూకల్నిహతమారుస్తూ, మరోవైపు రెడార్మీ రుమేనియాలోకి ప్రవేశించింది. హంగరీ, జకొస్లోవేకియా, పోలండు సరిహద్దుల్ని సమీపిస్తూంది. అంటే శత్రువులదేశంలోనే శత్రుమూకల్ని హతమార్చడం ప్రారంభమయిందన్నమాట.

ఆదేశాల్లోని ప్రజల స్వాతంత్ర్యపోరాటం దీనితో నూతనస్థాయికి వచ్చింది. సోవియట్ సేనలకు కాపుదలగా పనిచేస్తున్న సోవియట్ విమానదళాలకు రుమేనియాలోని జకొస్లోవాకియా గెరిల్లాదళాలకు అప్పుడే సంబంధం కుదిరింది. అంతేకాదు. రష్యాలో తరిఫీదు పొందిన జక్కు సేనలలో మొదటిదళం అరంగంలో రెడార్మీతో కలిసి ముందుకొస్తూంది. త్వరలోనే తమ మాతృభూమిని ప్రవేశించి, సోదర ప్రజలను నాజీ దాస్యంనుంచి విముక్తి పరచడం ప్రారంభింపనుంది. హంగరీలో, రెడార్మీయోధులు విమానాల్లోంచి దిగి, గెరిల్లా దళాలను నిర్మిస్తున్నారు హంగరీ, రుమేనియాలకు అవతలి సరిహద్దుపైనున్న యుగోస్లావియాలో టిటో అక్కడి నాజీమూకలను ముప్పు తిప్పలు పెడుతున్నాడు. ఇటు పోలండులోని ప్రజలు తమకు స్వాతంత్ర్యాన్నివ్వగల శక్తులేవో స్పష్టంగా గుర్తిస్తున్నారు. తమస్వాతంత్ర్యం రష్యాద్వారా లభిస్తుందే కాని, ఇటలీ రంగం నుంచి ఊడిపడదని గ్రహిస్తున్నారు. ఇటలీలోఉన్న పోలెండు సేనాధిపతులు తమకెన్నటికీ స్వాతంత్ర్యం చేకూర్చలేరని తెలుసుకున్నారు. రష్యాలోని పోలెండు సేనల నాయకుడు ఈవిషయాన్నే మొన్న నొక్కిచెప్పాడు. నాజీల సర్వనాశనాన్ని, యూరప్ స్వాతంత్ర్యాన్ని రెడార్మీ ఈవిధంగా చేరువకు తెస్తూంది.

ఈసమయంలో సోవియట్ పత్రిక "ఇజ్వెస్టియా" ఒక హెచ్చరికను ప్రకటించింది. ఫిన్లండు, రుమేనియా, బల్గేరియాదేశాలు జర్మనీతో తెగతెంపులు చేసుకోవాలనింది. అవసరమయితే తమతమ బలాలతో జర్మన్‌సేనల నెదిరించాలంది. జర్మనీకి లొంగిపోయి, జర్మనీకి పట్టనున్నగతిని పంచుకోవడమో, లేక ప్రజాస్వామ్యపక్షంతోచేరి సత్వరశాంతి అనుభవించడమో-ఏదోఒకటి వెంటనే నిర్ణయించుకోవాలంది. ఆదేశాల ప్రజల కిదొకహితబోధ; ప్రభుత్వాలకొక హెచ్చరిక. ఫిన్లండు ప్రభుత్వం సోవియట్ షరతులను మొదట నిరాకరించింది. కాని, మళ్ళీ సంప్రదింపులకోసం ఆందోళన పడుతున్నట్లు తెలుస్తూంది.

ఆసియాలో ప్రతిబింబం

రెడార్మీ విజయాలు యూరప్ ప్రజల స్వాతంత్ర్య పోరాటాలను నూతనస్థాయికి తీసుకుపోవడమేకాదు, ఇటు ఆసియాలోకూడా వాటి ప్రతిభావం ఈవారం కనిపించింది. జపానుకి ఉత్తరంగా సాఖలిన్ దీవిఉంది. దీనిలో ఉత్తరభాగం రష్యాది, దక్షిణభాగంజపానుది. ఉత్తరభాగంలో చమురు, బొగ్గు పరిశ్రమల్లో 1925 నుంచి జపాను కొన్ని ప్రత్యేకసదుపాయాలు అనుభవిస్తూవచ్చింది. 1941లో జపాను యీ హక్కుల్ని వదలుకోవలసింది. కాని, జర్మను సేనలు సోవియట్‌లోనికి చొచ్చుకువస్తున్న రోజులవి. అందువల్ల ఆ హక్కుల్ని వదలుకోదలచలేదు జపాను. ఇప్పుడు పరిస్థితులు మారిపోయాయి. హిట్లరు తోకముడిచి పరుగు సాగిస్తున్నాడు. అంతర్జాతీయరంగంలో సోవియట్‌స్థానం ఎంతో బలపడింది. అంతేకాదు. 'ప్రవ్దా', ఇజ్వెస్టియా' పత్రికలు అన్నట్లు నాజీ హిట్లరుని ప్రతిఘటించి నిలిచిన బ్రిటన్, అమెరికన్, సోవియట్ మిత్రమండలి ఎంతో బలపడింది. కొరెక్కి కూర్చున్న జపాను దిగివచ్చింది. ఉత్తర సాఖలిన్‌లో నూనె, బొగ్గుపరిశ్రమలలో తనకివ్వబడిన సదుపాయాలను వదులుకుంది. సోవియట్ తీరాలో కొన్ని ప్రాంతాల్లో జపానువారుకాని, మరే విదేశీయులుగాని చేపలు పట్టకూడదని సోవియట్ కోరింది. జపాను ఒప్పుకుంది.

జపానుకున్న బలం

దీనివల్ల స్పష్టమవుతూన్న దేమిటి? ఏఅండలేని ఏకాకిగాఉన్న జపాను, బ్రిటన్ అమెరికాల బలగాలను ఎదుర్కొనినిల్చింది సోవియట్ బలంఅంతా ప్రజాపక్షంవైపే ఉంది.

నిజానికింత దుర్బలస్థితిలో ఉన్నప్పటికీ జపాను మిత్రమండలి సన్నాహాలపై ప్రమాదకరమైన దెబ్బతీయగలుగుతుంది. అస్సాం – బర్మారంగంలో టిడ్డింప్రదేశాన్ని బ్రిటిషు సేనలు వదలుకొన్నాయి. టాము - పాలెల్ రోడ్డును జపానుదళాలు తెగగొట్టగలిగాయి. ఇంఫాల్ నుంచి ఉత్తరంగాఉన్న ప్రధానమైన రోడ్డు పైకికూడా జపాను సేనలు విజృంభిస్తున్నాయి. ఉత్తరబర్మాలో చైనా సేనలు, అమెరికన్ సేనలు చిన్నచిన్న విజయాలను సాధిస్తున్నాయి. కాని ఇంఫాల్‌పైకి ముసురుకొస్తున్న ప్రమాదం ఈ సేనలను చాల క్లిష్టపరిస్థితిలోకి తేగలదు. అంతేకాదు. తూర్పు అస్సాంలోని రవాణామార్గాలకు కూడా అపాయం కలిగించగలదు.

మొన్న కేంద్రశాసనసభలో సర్వసేనాధిపతి చెప్పినమాటలు ధైర్యం కలిగించగలవే. శత్రువు ఎంత చెలరేగినప్పటికీ తిప్పికొట్టగలమనేదీమా ఆయన మాటల్లోఉంది. కాని ఆయన అచ్చంగా సైనికునిలాగా మాట్లాడాడు. ఆయుధబలమే ఆయనధీమాకు ఆధారం. తనకున్న ఆయుధబలానికి, వెనుకనున్న దేశానికి మధ్యఉన్న అగాధం ఆయన ప్రసంగంలోకి రాలేదు. ఈ అగాధమే శత్రువుకీనాడున్న బలంలో ప్రధానాంశం. ఈ అగాధాన్ని పూడ్చనిదే ప్రమాదంతప్పదు. ప్రపంచంలోని స్వాతంత్ర్యకాముల నందరినీ ఆందోళన పెడుతున్న దీవిషయమే. అటు రెడార్మీ ముందుకొస్తూంటే ప్రజాఉద్యమాలులేచి, చేతులుచాచి, స్వాగతమిస్తున్నాయి. ఇటుకూడా అలాంటి పరిస్థితు లేర్పడిననాడే సుస్థిరవిజయం లభించగలదు.

అభివృద్ధి నిరోధకుల ఆర్భాటం

ఈ అగాధం ఒక్క జపానువాళ్ళకేకాదు అవకాశం యిస్తూంట. అమెరికాలో అభివృద్ధి నిరోధకులు దీన్నే (మిగతా 11 వ పేజీలో)

ప్రజాసహకారంవల్లనే శక్తికిమించినకార్యం సాధ్యమైంది

— కొండపల్లి సీతారామయ్య

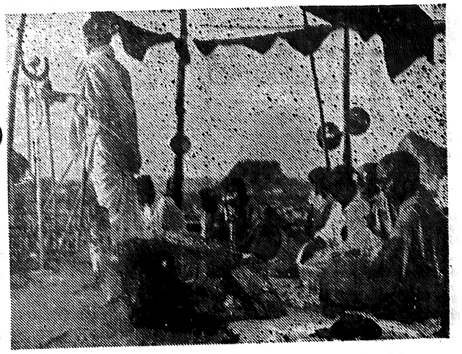

వాసు ఉపన్యసిస్తున్నాడు. వేదికపై స్వామీజీ, బంకింపగైరా నాయకులు

ఫిబ్రవరి 20 వ తేదీవచ్చేసింది. మహాసభ నిర్మాణ ప్రయత్నాలు అనేక దుస్సంఘటనలవల్ల వుత్సాహంగా సాగడంలేదు. కేవలం 24 దినాలు మాత్రమేవుంది. మహాసభ ప్రయత్నాలు గుర్తుకొస్తే ప్రతివాడికి గుండె జలదరిస్తోంది. వ్యవధిలేదు. బ్రహ్మాండమైన ప్రయత్నాలు ముందున్నాయి. మహాసభ జరిగే తారీఖు మారిస్తే మంచిదేమోఅని కొందరు కామ్రేడ్సు సలహాయిచ్చారు. 10,000 మంది ప్రజాసైనికులు పూనుకున్నపని సాధ్యంకాక పోతుందా అని వళ్ల బిగువున సమాధానం చెప్పుకున్నాం. 25 వ తేదీకి కృష్ణానుండి, గుంటూరునుండి 60 మంది ప్రజారక్షణ దళ సభ్యులు మహాసభ నిర్మాణానికి హాజరయ్యారు. పనిప్రారంభమైంది.

ఎంతవుత్సాహం!

26 వ తేదీ రాత్రి, 9 గంటలయింది. వలంటీరు మిత్రులను చూడడానికి మహాసభ స్థలానికివెళ్లాను. చీకటిగావుంది. సరియయిన దారితెలియక వాసాలకు అడ్డంపడ్డాను. 'ఎవరండీఅది' అనేకేకతో బేటరీలైటు నామీద పడింది. కామ్రేడ్ వలంటీరు సెంట్రీడ్యూటీలో వున్నాడు. ఎంత జాగరూకత! ఆ కామ్రేడ్ దారిచూపించివెళ్లాడు. క్రిందటిదినం మైదానం. యీ రాత్రికి అప్పుడే 3 పందిళ్లు తయారైనాయి. నిజంగా ప్రజా సైనికులనిపించారు. "వంతులువేసుకొని పనిచేశాం, కామ్రేడ్"అంటూ ఒకవలంటీరువుత్సాహంతో అన్నాడు. ప్రజాసేవ లక్ష్యంగాలేని వాళ్ళు యింతపని చేయగలరా అనేగర్వం అతని ముఖంలో కన్పించింది. మహాసభప్రయత్నాలు పూర్తికావుఅనేభయం కొంచెంతగ్గింది. అంత కార్యదీక్షతో పనిచేస్తున్న ప్రజా సైనికలను చూస్తే పని అసంభవమనుకునేదెట్లా?

వలంటీరుకమిటీ మీటింగు

రైతుమహాసభ ఆహ్వానసంఘ సభ్యులచే ఎన్నుకోబడ్డ వలంటీరు కమిటీ సమావేశం జరిపాము. మహాసభ నిర్వహణానికి పూర్తి ప్లాన్ తయారుచేశాం. మొదట్లో నిరుత్సాహండున్నా, వలంటీర్లకృషి అందరిని ఉత్తేజపరచింది. మార్చి 5 కే నిర్మాణ ప్రయత్నం పూర్తి అవుతుంది తప్పకుండా అన్నాడు కామ్రేడ్ రాజేశ్వరరావు. మార్చి 10 కి 3500 మందిని, మార్చి 14 కు మరి 3500 మందిని వాలంటీర్లను తీసుకొని రావాలని; ఎక్కువ శిక్షణ యివ్వాల్సిన అవసరంవున్న పనులకు 10 వ తేదీకి వచ్చేవారిని ఉపయోగించాలనీ, మిగిలిన పనులకు 14 వ తేదీకి వచ్చేవారిని ఉపయోగించాలనీ కమిటీ తీర్మానం. తలా ఒక జిల్లాకు బయలుదేరాం.

రైతు నగర్

మార్చి 9 వచ్చింది. నావంతు కార్యక్రమం పూర్తిచేసుకొని బెజవాడ చేరాను. నాకంటే ముందువచ్చిన కామ్రేడ్సంతా రైతునగర్ నిర్మాణాన్ని చూచిమురిసిపోతున్నారు. సాయంత్రం రైతునగర్‌కు వెళ్ళాను. ఏం సంరంభం! వలంటీరు కామ్రేడ్సంతా కోలాహలంగా వందాలువేసుకొని పందెళ్లు నిర్మిస్తున్నారు. అతివేగంగా పని జరుగుతోంది అనే ధీమాతో ఆఫీసులో జమాఖర్చులు వ్రాస్తున్న కామ్రేడ్ దాసు, "నిముషాలమీద పని జరుగుతోంది చూడు"అంటూ వుత్సాహంతో కరస్పర్శ జేశాడు. ఒకముఠా టాంకు కట్టడానికి ఇసుక మోస్తోంది. ఒక దళం గేటుకు అవసరమైన యేర్పాట్లు చేస్తున్నారు. ప్రతి కామ్రేడ్ తనపనిలో నిమగ్నుడై వున్నాడు. బాదులు లేపలేక అవస్థపడుతున్న ఒకయువక వలంటీరుపైనాదృష్టి పడింది. చాల అలసటజెందాడు. 'కాసేపు కూర్చో,' కామ్రేడ్ అన్నాను. "నేకూర్చుంటే మాదళంవంతు ఎలా పూర్తిఅవుతుంది?" అని సమాధానం.

వలంటీర్ల ఓర్పు

9 వ తేదీ రాత్రే వలంటీర్ కమిటీఅంతా రైతు నగర్‌లో మకాం పెట్టాం. 10 వ తేదీ అంతా వలంటీర్లు ప్రవాహంగా వస్తూనే ఉన్నారు. వలంటీర్లకని నియమించిన పందిరి ఒకటి నిండింది. కాని అనుకున్నంతమంది రాలేదు. 1200 మంది మాత్రమే వచ్చారు. ఎందుకనిరాలేదా అనే ఆలోచనలో పడ్డాం. గుంటూరుజిల్లా పొగాకు మార్కెటింగు ఎన్నికలవల్ల అనుకున్నంతమంది వలంటీరు కామ్రేడ్సు ఆజిల్లానుండి రాజాలక పోయారన్నాడు కామ్రేడ్ ప్రసాద్. ఆ ఎన్నికలలో జిల్లా రైతుసంఘ అభ్యర్థులను, రంగాముఠా, కొందరువర్తకులు, కొంతమంది స్వార్థపరులు అంతాగలిసి ఓడించాలని తీవ్రప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు. మార్చి 14, 15 రైతుమహాసభగనుక, దానికి వెళ్ళిన రైతు సేవకులు తిరిగిరావడం సాధ్యంకాకుండా చేయాలనుకున్నాడు ఎన్నికల ఉద్యోగి. ఎన్నికలను 18, 19 తేదీలనుంచి, 16, 17 తేదీలకు మార్చాడు. అంచేతకొంతమంది వాలంటీర్లను నిలిపి వేయవలసివచ్చింది. కామ్రేడ్ రాజేశ్వరరావు ఆలోచనలో పడ్డాడు. నిర్మాణం 5 వ తేదీకే పూర్తి అవుతుందనున్నాం. కాని అదనంగా ఎన్నో పనులు రావడంమూలంగా పూర్తికాలేదు. "3000 మందైనా రాకుంటే నిర్వహించడం చాలకష్టమే"అంటూ పెదిమలు విరిచాడు కామ్రేడ్ తమ్మారెడ్డి. ఇంతలోనే యేమి ఫరవాలేదు అని అభయహస్తమిస్తున్నారా అన్నట్లుగా, "రైతుసంఘాలకు జై" అంటూ దిక్కులు మారుమ్రోగే నినాదాలు వినిపించాయి. వుత్సాహంగా అందరంలేచాం. బారులుదీరి, వినాదాలిచ్చుకుంటూ వస్తున్నారు వాలంటీర్లు. అది రేపల్లె దళం. తాలూకా వాలంటీరు కెప్టెన్ ముందువున్నాడు. ఇంకా ఎంతమంది వస్తున్నారు కామ్రేడ్ అని ప్రశ్నించాను. "నడవలేక చాలమందిరాలేదు. కొంతమంది రేపు రైలుకు వస్తామన్నారు. ఎవరికి వారు తేలికమార్గాలు వెదుక్కోవడం తప్పనిసరి ఆయినందువల్ల ఎక్కువ మంది రాజాలక పోయాము. వచ్చినవాళ్ళలో కూడ కొందరు రైళ్ళమీద, కొందరు పడవలమీద, కొందరు నడకను రావడంవల్ల ఒకవూరువాళ్లందరూ ఒక దళంగా రావీలులేక పోయింద"న్నాడు. ఆ కామ్రేడ్ మాటలు వింటూన్న మరో గుడివాడ తాలూకా కామ్రేడ్ "మా తాలూకాలో మినుము తీతలు ముమ్మరంగా వున్నాయి. ందులో మునురుకూడాపట్టిహడవిడిచేస్తోంది. లేకుంటే ఇంకా చాలమంది వచ్చేవాళ్లు కాని. వాళ్ళంతా 14 వ తేదీకి తప్పకవస్తార"న్నాడు. మొత్తంమీద పైకారణాలవల్ల వలంటీర్లు 3500 మంది రావడం కష్టమే ననిపించింది.

వలంటీరు విధులు

మరునాడు వుదయం వలంటీర్ల సమావేశం జరిగింది. వలంటీర్ల విధులు కామ్రేడ్ రాజేశ్వరరావు చదివి, వివరించిచెప్పాడు. వాలంటీర్లు వంట, ఆరోగ్యం, కాపలా, ఊరేగింపులు, బహిరంగసభలు వగైరా, స్త్రీలు మొదలైన 6 శాఖలుగా విభజింపబడినారు. వివిధశాఖలు, ఆ శాఖల బాధ్యులపేర్లు, వలంటీర్లకు పరిచయంచేశారు. ఆరోజునుంచి వలంటీర్లందరు శాఖలవారీగావిడిపోయి పనిచేశారు. ఈ వివిధశాఖల వాలంటీర్లకు వేర్వేరుపందిళ్ళు ప్రత్యేకించబడినాయి. అంపదిళ్ళలో ఏగ్రామదళానికి అదళం కంబారుతాడుతో కొంతచోటు అడ్డగట్టుకొని ఇల్లులా చేసుకున్నారు. స్థలం చాలకపోవడంచేత, అలాగే ఇరుక్కొనిపండుకొనేవారు. ఈ పందిళ్ళనుచూస్తే నాకుటొంటా

మహాసభకు వచ్చిన 25 వేల మంది స్త్రీలలోఒకభాగం

జాతి, వయోభేదం లేకుండా వాలంటీర్లుగా వచ్చారు

యిలో కార్మికులుండే చాల్సుగుర్తుకు వచ్చినాయి. పైశాఖలకు ఆయాపందిళ్ళలో వేర్వేరు ఆఫీసులు పెట్టబడినాయి. ఆఫీసులపనినితనిఖీ చేయడానికి కేంద్ర వాలంటీరు ఆఫీసు పెట్టబడింది.

విశ్రాంతిలేకుండా పనిచేశారు

వచ్చినతరువాత ఒక్కపూటకూడ విశ్రాంతి లేకుండా పనిచేశారు. 5000 మంది భోజనం చేసేందుకు సరిపోయే పందిరి నిర్మించారు. లెక్కలేనన్నిపాయిఖానాదొడ్లుకట్టారు. ఎన్నో మరుగుదొడ్లు తయారు చేశారు. ఇంటివద్దనుండి బయలుదేరిన తర్వాత ఒక్క నిముసం కూడ విశ్రాంతిలేదు. మొట్టమొదట అంచనా లేకపోవడం మూలంగా ఎంత హడావుడిగా చేసినా 13 వ తేదీ వరకు కాస్తాకూస్తో నిర్మాణానికి సంబంధించిన పనివుంటూనేవచ్చింది.

వాలంటీరు నిర్మాణం

12 వ తేదీ రాత్రికే ప్రదర్శనశాల తయారైంది. జనం వచ్చేవాళ్లు పోయేవాళ్లతో రైతునగర్ కళకళలాడుతోంది 13వతేదీఉదయం ఐదుగంటలకు టైము "అయిందిలెండి" అని కేకవేసింది, వెంట్రప్రగడ మిలిటరీ బ్యాండు. అన్నిపందిళ్లలోని వలంటీర్లు హడావుడిగా లేచి కాలకృత్యాలకు పోతున్నారు. ఇంకా చాల చీకటివుంది. ఆరుబయట పడుకున్న మనుష్యులుకూడలేచి హడావుడిగా కాలకృత్యాలు తీర్చుకుంటానికి బయలుదేరి పందిళ్ల కడ్డంబడ్డారు. ఇదికాదండోయ్ దారి అంటూ సెంట్రీవచ్చి దారిచూపెట్టాడు. బయటికివచ్చి టాంకువద్దనీళ్లు ముంచుకోవడానికి వెళ్లాడుఒకాయన. 'దొడ్డికివెళ్లేందుకు యీ నీళ్లుకాదండి' అంటూ ఒక వలంటీరు ప్రత్యక్షం. దొడ్డికి వెళ్లవస్తున్నాను,పాయిఖానాదొడ్లవద్దనున్న నీళ్ల కొళాయిదగ్గర నల్గురు వలంటీర్లు వున్నారు. ఇద్దరుదొడ్లలోకి మార్గం చూపెడుతున్నారు. ఇద్దరునీళ్ళదగ్గరవున్నారు. "ఈనీరు క్లోరినేటు చేయలేదండోయ్ - నోట్లో పోనుకోవద్దు," అని వినుసులేకుండా చెవుతున్నారు. ఈశ్రద్ధచూచి వుప్పొంగని వారెవరుంటారు. "ఇందుగలడందులేడని సందేహమువలదు" అన్నట్లు ప్రజలను ప్రతి చిన్నవిషయంలోను కంటికి రెప్పలా కాచారు.

భోజనాలవద్దకాని, కాపలాలోగాని, మీటింగుల సర్దడంలోగాని, డ్యూటీలో వారికి విశ్రాంతి ఇవ్వడానికి అదనంగా వలంటీర్లు లేకపోయారు. అందువల్ల వలంటీర్లు రెట్టింపుపని చేయాల్సి వచ్చింది. అయినా వలంటీర్లు ఓర్పుతో బాధ్యతను నిర్వహించారు.

ఎవరెవరు వలంటీర్లుగా వచ్చారు?

వలంటీరు ఆఫీసులో కూర్చుండి భవిష్య త్కార్యక్రమంపై ఆలోచన సాగిస్తున్నాం. "నాకేదైనా పనియివ్వండి" అంటూ వచ్చాడు ఒకాయన. 60 ఏండ్లుంటాయి. గడ్డం మాసివుంది. మాసిపోయిన గుడ్డలుంగీ, చిరిగిన చొక్కా. వెనక 14 ఏండ్ల పిల్లలు. ముసలివారుకూడ వస్తున్నారే అనే మందహాసంతో "గాటోట చిరునవ్వుతో, "కాసేపు కూర్చోండి పని యిస్తాం" అన్నాడు కామ్రేడ్ రాజేశ్వరరావు. ఆవ్యక్తి నరసింహం. రైల్వే కూలీల తరఫున ఎం.ఎల్.ఏ. మనమలతోసహా వలంటీర్లుగా పనిచేయడానికి వచ్చారు. భోజనాలయిపోయినాయ్. అన్నంలో వడ్లు వుండటం చూచింది ఒక అవ్వ. యెర్రపట్టీనిచూచి నన్నుపిలచింది. "ఏంనాయినా వంద మందిమి ఖాళీగా వున్నాము. ఈ రోజుకు బియ్యం చెరిగేపని యివ్వండి. కావలసినన్ని బియ్యం బాగుచేస్తాం" అంది. ఆ అవ్వ చేతిమీదవున్న వలంటీరుబాడ్జిమీదికి పోయింది నా దృష్టి. అవ్వల ఆశీర్వాదాలేగాకుండా సహకారంకూడ లభించినందుకు గర్వించాను.

ఆఫీసులోపనులుచాలఎక్కువగావున్నాయి. వలంటీర్లను రిక్రూటు చేసికోవడంలో మునిగిపోయివున్నాడు కామ్రేడ్ నరసయ్య. నాకు కూడఒకబాడ్జి ఇవ్వండి అంటూ వచ్చాడు ఒక యువకుడు. 14 ఏండ్లుంటాయి. సుకుమారి, యెన్నడూ పనిచేసి యెరుగడు అని ముఖం సాక్ష్యం చెపుతోంది. "కామ్రేడ్, నీవు పని చేయలేవు, వద్దులే" అన్నాడు కామ్రేడ్ రాజేశ్వరరావు. పట్టుదలతో బాడ్జితీసుకున్నాడు. కార్యదీక్షతోచివరివరకునెగ్గి, విజయగర్వంతో ఆఫీసుకొచ్చాడు. ఆవలంటీరు కామ్రేడ్ ఎవరో తెలుసా? ఒక జమీందారు పుత్రుడు.

ముసలివాళ్ళు, బాలురు అనేవిచక్షణే లేకుండా అన్ని వర్గాలనుండి వచ్చారు. వ్యవసాయ కూలీలనుండి దాదాపు 600 మంది వలంటీర్లు హాజరైనారు. మహాసభచూడలేదు అనే విచారంతో నిస్పృహ చెందకుండా శ్రమకోర్చి పనిచేసి మహాసభను జయప్రదమొనర్చారు. రైతుమహాసభకు కూలీలు వెళ్లరాదని ప్రచారంచేసిన విచ్ఛిన్నకులకు సమాధానంగా రైతు-కూలీ ఐక్యతను చాటదానికై నడుం కట్టారు. వ్యవసాయ కూలీ వలంటీరు కామ్రేడ్సు విజయం పొందారు.

ఇది రైతుకూలీ ఐక్యతా చిహ్నమేకాదు. సంపూర్ణ ఆంధ్రజాతీయ సమీకరణకూడాను. ఇంతవరకు ఆంధ్రరాష్ట్రమంటే నైజాము ఆంధ్రజిల్లాల ప్రసక్తి చాలమంది హృదయాలల్లోలేదు. ఆంధ్రజాతీయైక్యతా చిహ్నంగా నైజామునుండి 150 మంది వలంటీర్లు మహాసభకువచ్చి ప్రజాసేవలో పాల్గొన్నారు.

ప్రజాసైన్యం పాత్రను రుజువుచేయ గల్గాం

అనుకున్న సంఖ్యలో సగంమందేవచ్చారు. 13 వ తేదీ వరకు నిర్మాణ కార్యకలాపాల్లో అందరం మునిగిపోయాము. యేశాఖలోనూ ప్రత్యేక శిక్షణ యివ్వడానికి అవకాశం లేదు. అయినాగాని జయప్రదంగా మహాసభను నిర్వహించి ప్రజల మన్ననల పొందాం. ఇదెట్లా సాధ్యమైంది? దీనికి సులభంగా లభించగల సమాధానం ఒక్కటే; ప్రజాసహకారం, ప్రజాదరణ. ఈరెండూ ఉన్నాయి గనుకనే విజయమొందాం. ఇది ప్రతివలంటీరు అనుభవంద్వారా గ్రహించాడు. యేది చెప్పినా ప్రజలు అంగీకరించారు. ఇదివరకు యిలాంటి అనుభవం లేకపోయినా, వలంటీర్లు చెప్పినట్లు ప్రవర్తించడం ద్వారా వలంటీర్లకు ప్రజలు ఎంతో శ్రమ తగ్గించారు. ఉదాహరణకు ట్రెంచి లెట్రీన్లలోకి వెళ్ళడం ప్రజలకు అలవాటు లేదు. అయినా 4 రు వలంటీర్లు వేలకొలది ప్రజలు లెట్రిన్సుకు వెళ్ళినా గలీజుగాకుండా కాపాడగల్గారు. మహాసభలో పాటించిన ఈ ఆరోగ్య సూత్రాలనే, గ్రామాల్లోగూడా పాటించితే గ్రామాలు ఎంత పరిశుభ్రంగా ఉంటాయి. ఎంతమంది మలేరియా, టైఫాయిడు, కలరా, మసూచిక జబ్బులకు బలిగాకుండా ఉంటారు! ఎంత మందుఖర్చు తప్పుతుంది! ఎక్కడ బడితే అక్కడ బయలుకుకూర్చోడం, ఉమ్మిపోయడం, చెత్తవేయడం వల్లనేగదా తిరునాళ్ళలో కలరాలు పుట్టేది! అంతేగాదు. భోజనాలవద్ద కూడ యిష్టము వచ్చినచోట విస్తళ్ళు పారవేసి గలీజు చేయకుండాను బారులుతీరి వెళ్ళడంద్వారాను ఎంతో తోడ్పడింది ప్రజానీకం. ఈ సందర్భంలో ఒక ఉదాహరణ గుర్తుకొస్తోంది. 50 యేండ్లు వుంటాయి ఆముసలమ్మకు, పంక్తి అంతటా భోజనాలు పూర్తిఅయినాయి. అందరూ లేచారు. కొత్తగావచ్చిన నలుగురైదుగురు స్త్రీలు ముందుకు తోసుకొస్తున్నారు. అది తప్పని, వారించి లైనుల్లో నడిపించి గలాటా లేకుండా కాపాడింది. ఆమె వలంటీరుగాదు. యీ అనుభవాన్ని ఆమె వుదయం భోజనాల సమయంలో గడించింది. పబ్లికు మీటింగులో కూడ యేలైనులో నడిపితే ఆలైనులో నడిచారు. ఎక్కడ కూర్చోమంటే అక్కడే కూర్చున్నారు. అందువల్లనే 2000 మంది వాలంటీర్లు పబ్లికు మీటింగుకు అవసరమూ తారనుకుంటే 1000 మందితోనే జరపగల్గాం. ప్రజలసానుభూతి, సహకారంపూర్తిగా వుంది గనుకనే 7000 మంది మోయాల్సిన భారాన్ని 3500 మంది వలంటీర్లు చేయగల్గాము. ఇది దేన్ని రుజువుచేస్తోంది? ప్రజల సహకారం గల సైన్యం తనకు మించిన పనులునైతం చేయడానికి సాహసిస్తోంది. చైనా సైన్యం, యుగోస్లావియా సైన్యం ప్రపంచానికి చాటుతున్న పాఠంకూడా యిదే. వలంటీర్లు ఒక సక్రమమైన కార్యంకొరకు వున్నారనీ, తమ క్షేమం కొరకే వలంటీర్లు కృషిచేస్తారనీ, వారి ఆశయాలు మంచివనీ అంగీకరించారు. కనుకనే ప్రజలందరూ, తోడ్పడ్డారు. చూడండి — అక్కడివి అన్నీ తాటాకుల పందిళ్లు. ఆకులు ఎండి గాలికి గలగలమంటున్నాయి. పరాకున ఏ బీడీరవ్వ వాటిమీదపడినా, చాలప్రమాదం జరుగుతుందని భయపడ్డాం. మద్రాసు ఫైర్ సర్వీసువారిని ఒక ఫైరింజను ఆ రెండురోజులు ఇమ్మని అడిగాం. గంటకు రు. 12 అడిగారు. అందువల్ల స్టిరపుపంపుతో తంటాలు పడదామనుకున్నాం. సుమారు 20 స్టిరపుపంపుపోష్టులను పందిళ్లచుట్టూఅక్కడక్కడా పెట్టాం. అయినా ప్రజల సహకారం లేకపోతే ఈ స్టిరప్ పంపులు ఏమి చేయగల్గుతాయి! అందుచే ప్రజలు అవలంబించాలిసిన విధులను పెద్దకాగితాలమీద అచ్చువేసి, అట్టలమీద అంటించి, అక్కడక్కడ కట్టాం. ప్రజలు చుట్టలు, బీడీలు పందిళ్ళకు దగ్గరగా కాల్చడం చాలవరకు మానివేశారు. ఎవరైనా కాల్చుతుంటే వాలంటీర్లు హెచ్చరించేవారు. ప్రజలు కాల్చిన తర్వాత వాటిని ఆర్పివేసేవారు. స్త్రీలుగూడ ఈ విషయంలో ఎంత జాగ్రత్తగా ఉన్నారో చూడండి పె.దా.బకు ఉత్తరపువైపున మామిడిచెట్ల తోపు (మిగతా 8 వ పేజీలో)

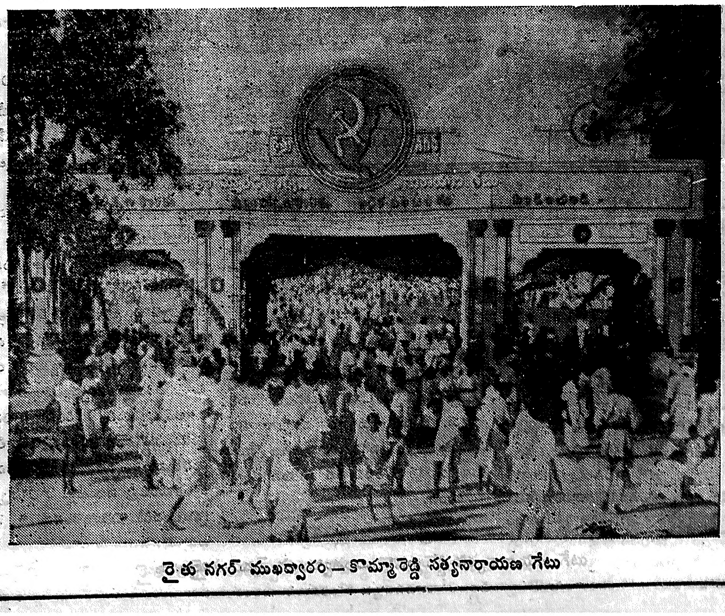

రైతు నగర్ ముఖద్వారం — కొమ్మారెడ్డి సత్యనారాయణ గేటు

మహాసభ నిర్వహణకు స్త్రీవాలంటీర్ల కృషి

(7 వ పేజీ తరువాయి) ఉంది. దానిలో బస్లు విడిసారు. 14 సాయంత్రం సమయం. సైరు గాలి వస్తోంది. స్త్రీలు మహాసభకు హాజరవ డానికి త్వరత్వరగా వంటలు చేస్తున్నారు. కొన్నిపొయ్యిలు పెండాలుదటికి 10 గజాలలో వెలుగుతున్నాయి. ఆఎండుఆకులమీద ఒక్క-రవ్వపడితే, ఎంతో ప్రమాదం జరుగుతుంది. ఈ విషయం వారితో చెప్పాం. వారు వెంటనే అంగీకరించారు. పురుషులు బస్సు పెండాలుకు 50, 60 గజాలదూరంగా తీసుకుపోయారు. అబ్బ! ఏటేటా ఎండాకాలంలో చుట్టా బీడీలు ఆర్పిపారవేయకపోవడంవల్ల, పొయ్యిలవద్ద జాగ్రత్తగా ఉండటంవల్ల, ఎన్ని ఇళ్లు, వాములు, గొడ్లచావిళ్లు అగ్నిదేవుడికి ఆహుతి అవుతున్నాయి! ఈ జాగ్రత్త తీసుకుంటే, ఏటేటా ఎంత ఆస్తినష్టం జరుగకుండా ఉంటుంది!!

ఊరేగింపులో

14 తేదీ ఉదయం 5 గంటలయింది. వాలంటీర్లనులేపడానికి బ్యుగిలు వేయబడింది. ఊరేగింపులో పాల్గొందామనే ఉత్సాహంతో. వాలంటీర్లు త్వరత్వరగా కాలకృత్యాలు తీర్చుకొని వచ్చి లైనులలో నిలబడ్డారు. వంటశాలకు కావలాకు వెళ్లాలిసిన దళాలు వెళ్ళిపోయాయి. మిగతాదళాలు వరుసగా నిలబడినాయి. వెంట్రుపగడదళం రైతుప్రముఖులను తీసుకురావడానికి అలంకరించబడిన బండ్లతో మొగలరాజపురం వెళ్ళింది. ఇంతలో ఈడుప్పగల్లు భజనదళం ముందుకువచ్చి ఫాసిస్టువ్యతిరేక కీర్తనలను గంతులేస్తూపాడడం మొదలు పెట్టింది. యలమర్రు వ్యవసాయకూలీ సోదరులు మన పురాతనపు వాయిద్యమయిన తప్పెట్ల వాయిద్యాన్ని మొదలు పెట్టారు. ప్రజలు తమను తాము మరచిపోయి నానిలో మునిగిపోయారు. వాలంటీర్ల వస్నపులకరించింది. రణరంగానికి పోతున్నామా అనిపించింది. ఇంతలో స్వామీజీ. బంకిమ్. పృధ్వీసింగు మొదలయిన రైతునాయకులు ఎడ్లబండ్లమీద. వాలంటీరుదళం బ్యాండుతో ముందునడుస్తూ. ఊరేగింపు వచ్చింది. ఆ రైతునాయకులు ఆసీనులయిఉన్న బండ్ల వెనుక వివిధరాష్ట్రాల రైతు ప్రతినిధులు బారులుతీరి నడిచారు. ఆ వెనుక ఒక వాలంటీరుదళం. తరువాత స్త్రీలదళం ఇతర స్త్రీలు ఊరేగింపులో కలిశారు. పసిపిల్లల తల్లులు. నిండుగర్భిణీస్త్రీలు వాలంటీర్లుగా రాగూడదని ముందే కబురు పంపాం. కాని ఈ మహోత్సవంలో వారిని ఆపటం ఎవరితరం? ఊరేగింపులో పసిపిల్లల తల్లులుగూడవచ్చి నిలబడ్డారు. 4 గంటల సేపు నడవలేరనీ. పిల్లలకు ఎండదెబ్బ కొడుతుందనీ. కొందరికినచ్చచెప్పి వెనుకకు మరల్చాం. ఇంతలో ఒక నిండు గర్భిణీస్త్రీగూడ ఊరేగింపులో కన్పించింది. ఆమెను వెళ్ళవద్దని నిరోధించి. వరుసబయటికి తీసుకువచ్చేటప్పటికి కంటతడిపెట్టింది. స్త్రీదళంవెనుక మరొక వాలంటీరుదళం. తరువాత ప్రజలు మరల వాలంటీరుదళం ఈ విధముగా ఊరేగింపు షుమారు 20,000 మందితో సాగింది. ఇంకా బయట 25,000 మంది ప్రజలు ఉన్నారు. 14 తేదీ ఉదయానికే ఇంతమంది ప్రజలు వస్తారని అనుకోలేదు. అందుచే జండా ప్రతిష్ఠాపనలో ప్రజలమ సర్దడానికి 250 మందినే ఉంచాం. కాని ఉదయానికి షుమారు 50,000 మంది ప్రజలు వచ్చేటప్పటికి. ఊరేగింపునుండి 500 మందిని తిప్పి తీసుకువచ్చాం. వారికి ఊరేగింపులో పాల్గొనలేదని కష్టంకలిగింది. వారికి మహాసభను జయప్రదంగా సాగించడానికి వాలంటీర్లు త్యాగం చేయాలిసిన అవుసరాన్నిగూర్చి చెప్పాం. వారు అంగీకరించారు.

మహాసభ ఆవరణ 10 యకరాలను కొన్ని భాగాలుగా విభజించి. వాటి మధ్య దార్లు ఏర్పరచి, అదార్లకు వాసాలుపాతి తాడు కట్టాం. వాలంటీర్లుదార్లు పొడుగునా నిలబడ్డారు. కామ్రేడ్ తమ్మారెడ్డి ప్రతిభాగంలోను 100 మంది ప్రజలకు ఒకకుండ చొప్పున వరుసగా కుండలను పెట్టించి నీరు పోయించారు. మంచినీళ్ళు ఇయ్యడానికి కుండకొక వాలంటీరును నిలబెట్టారు. ఇదంతా పూర్తి అయ్యేటప్పటికి 11 గంటలయింది. ఊరేగింపు తిరిగివచ్చి నగరంలో ప్రవేశించింది. మొత్తం 50,000 మంది ప్రజలు వచ్చారు. అందరినీ వాలంటీర్లు తాము కట్టబడిన భాగాలలోకి పంపి కూర్చోబెట్టారు.

జండాప్రతిష్ఠాపనోత్సవం పూర్తి అయింది. ఆ పూట సక్రమంగానే గడచిపోయింది.

నీటి సరఫరా

భోజనాలు పూర్తిఅయ్యేసరికి 3 గంటలయింది. వాలంటీర్లు భోజనాలుచేసి పందిళ్ళలో కూర్చునేటప్పటికే. ప్రజలు సాయంత్రం సభకురావడం మొదలుపెట్టారు. ఎండ ఎక్కువగాఉంది. వేళతప్పి అన్నంతినడంతో 3 నీళ్ళకుండలలోనీరు అంతా మీటింగు ఆరంభంకాకముందే అయిపోయింది. మీటింగు 4½ గంటలకు ఆరంభమయింది. లక్షమంది ప్రజలు కిటకిటలాడుతున్నారు. మంచినీళ్లకు ప్రజలు అల్లాడిపోతున్నారు. ఎక్కడవచ్చిన సీళ్ళపీపాలు అక్కడే సరిపోతున్నాయి. తమ బిడ్డలైన వాలంటీర్లు ఇంత కష్టపడుతుంటే. ప్రజలు నీళ్ళుకావాలని గల్లంతుచేయలేదు. అంతా ఓర్పుతో అలాగే మండుటెండలో కూర్చున్నారు.

నీళ్ళ యద్దడికి తోడు. పడమటి వైపున రెండు లౌడుస్పీకర్లు చెడిపోయినాయి. ఆవైపు ప్రజలకు వినపడటంలేదు. ప్రజలు వినపడటంలేదని గొణిగారు. లౌడ్‌స్పీకర్లు యింకా అదనంగా తెచ్చిపెడతామని చెప్పితే. విని ఊరుకున్నారు. రెండు గంటలలోనే అదనంగా కొన్నిలౌడుస్పీకర్లు తెచ్చి అమర్చబడినాయి. కాని ఆరోజు సభ సంతృప్తికరంగా లేదు. నీళ్ళు యింకా చాల నిలవ వుంచితేనేగాని పని జరగదనుకున్నాం. కామ్రేడ్సు సుందరం. తమ్మారెడ్డి. ఈ బాధ్యతను తీసుకున్నారు. కుండీలన్నీ పూర్తిగా నింపబడినాయి. మొత్తం 3000 కుండలలో నీరునింపి. ప్రతి భాగంలోనూ ఉంచబడినాయి. ఈపనిలో హైదరాబాదుదళం చాల ప్రశంశనీయంగా పనిచేసింది. అందులో ఎన్నడూ పని ఎరుగని సుకుమారులు చాలమంది. బి. ఏ., ఎం. ఏ., చదువుకున్న ముస్లింసోదరులుగూడవున్నారు. చేతులు బొబ్బలెక్కినా. పట్టుదలతో పని చేశారు. లౌడుస్పీకర్లుగూడ చక్కగా వినిపించుతున్నాయి. ప్రజలుగూడ శిక్షణ నేర్చుకున్నారు. 15 వ తేదీని సభ జయప్రదంగా ముగిసింది.

స్త్రీ వలంటీర్ల కృషి

25 వేలమంది స్త్రీలుమహాసభకువచ్చారు. పిల్లలతో కూడవచ్చారు కొంతమంది. వీరందరికి తగిన వసతులు చూచుటకు. వంటలో పాల్గొనుటకు. ముందుకు వచ్చి పనిచేసిన స్త్రీ వలంటీర్ల కృషిని గూర్చి చెప్పాలి. మొత్తం 300 మందిని వలంటీర్లుగా చేర్చుకున్నాం. వారిలో 120 మంది ముసలమ్మ లున్నారు. 80 మంది 10, 11 తేదీలలోనే వచ్చారు. ఈ వచ్చిన 300 మంది 3 భాగాలుగా విభజింప 1. వంటశాలవద్ద కూరలు తరగడం. పులుసుకాయడం మొదలైన పనులు చేయుటకు. 2. ఆరోగ్యమునకు సంబంధించిన విషయాలు చూచుటకు. చిత్రప్రదర్శనశాలలో విషయాలు చెప్పుటకు. 3. పబ్లిక్ మీటింగు, కావలా.

ముందు వంటశాలలో పనిచేసే స్త్రీ వలంటీర్ల కృషిచూద్దాం. అందుకు నియమింపబడినవారు ఎంతో బాధ్యతతో ఆ రెండు రోజులు ముందుగనే తమ పనిని పూర్తిచేసి ఆ తరువాత ఉత్సాహంతో సభాప్రదేశానికి వచ్చేవారు. ప్రజాసేవ చేయుటకు స్త్రీలుచూపిన ఉత్సాహం ఒక చిన్న ఘటన తెలుసుకోవచ్చు 14 వ తేదీ ఉదయం బ్రహ్మాండమైన ఊరేగింపు బయలుదేరింది. అందరికీ ఊరేగింపులో పాల్గొనవలెనని ఉత్సాహమున్నది. కాని వంటశాలలో కూరలు తరుగుటకు 70 మంది స్త్రీలు వెంటనే రావాలి అని విజ్ఞప్తిచేయగనే యిదికూడ ఎంత ప్రధానమైన పనో గుర్తించి. 150 మంది స్త్రీలు ఒక్కసారిగా లేచి మేమువస్తామంటె మేము వస్తామని నిలబడ్డారు. తరువాత ఇంతమంది అవసరంలేదని కూర్చోబెట్టవలసి వచ్చింది.

మహాసభ రెండురోజులేగాక. అంతకు ముందునుండి మహాసభకు ఏర్పాట్లు చేస్తున్న వలంటీర్లకు వంటచేసి పెట్టుటకుగాను కొంత మంది స్త్రీ వలంటీర్లు పనిచేశారు.

ఆరోగ్యం విషయంలో

ఆరోగ్యం విషయంలోస్త్రీ వలంటీర్లు చేసిన కృషి ప్రశంసాపాత్రం. జబ్బుచేసినవారిని ఎప్పటికపుడు హాస్పిటలుకుచేర్చుట. వారికి సేవలు చేయుటచేశారు. పాయఖానాదొడ్ల దగ్గర వుండి స్త్రీలకు మార్గంచూపుతూ, ప్రత్యేకించిన స్థలాలలోకి వెళ్లేటట్లు చూశారు. ఎక్కడబడితే అక్కడ గలీజు చేసినందువల్ల ఏ విధంగా ఆరోగ్యం చెడిపోతుందో స్త్రీలందరికినచ్చజెప్పి, శిక్షణను పాటించేటట్లుచేశారు. ఈ విధంగా ఆరోగ్యాన్ని కాపాడుటలో సహాయపడ్డారు. ఈ ఏర్పాటులు. యీ సేవ చూచి అందరూ ఆశ్చర్యచకితులైనారు.

ఆరోగ్యవిధుల్ని గురించి బోధిస్తూవున్న ప్రదర్శనాల్లోను, సోవియట్ బెంగాల్ చిత్రాల ప్రదర్శనాలను ప్రజలందరికీ బోధించుటలోను కొంతమందిస్త్రీ వలంటీర్లు పాల్గొన్నారు. వీరు ప్రజలందరికీ వినుగుచెందకుండా నేర్పుతో, ఓర్పుతో, అర్థమయే రీతిని చెప్పారు. వీటిపైన విద్యాధికుల అభిప్రాయాలనుచూస్తే స్త్రీ వలంటీర్లు ఎంత నేర్పుతో చెప్పిందీవిశదమౌతుంది. ఒక రెవిన్యూ ఇన్‌స్పెక్టరుగారు తన మిత్రునితో యీ విధంగా తన అభిప్రాయాన్ని వెలిబుచ్చారు. "యింతవరకు మహిళా ఉద్యమమంటే నాకు సదభిప్రాయముండేదికాదు. ఆ స్త్రీలు అంతనేర్పుతో చెప్పడంచూస్తే వారిలో కల్గిన అభివృద్ధిచూసి నా కాశ్చర్యం వేసింది" అని అన్నాడు. నిజమే! మహిళాసంఘం తన వర్కర్లను ఏ విధంగా అభివృద్ధిచేస్తున్నదీ ప్రజలకు తెలియనంతకాలం కొందరు దుష్టులు, సమాజాభివృద్ధిని కోరనివారు. మహిళావర్కర్లను గూర్చి దుష్ప్రచారం చేయగల్గారు. మహిళా స్కూల్సులో శిక్షణపొందుటకువచ్చిన స్త్రీలను గూర్చి దుష్ప్రచారం చేశారు. పత్రికలునైతం చదవలేనివారికి ఆ స్కూల్సులో యిచ్చిన శిక్షణ ఫలితంగానే ఆవర్కర్లలో యింత అభివృద్ధి కనబడుతోందనేది గ్రహించారు. తమ పుత్రికల, సోదరీమణుల సేవనుచూచి ప్రజలు గర్విస్తున్నారు. దుష్ప్రచారం చేసే వారికి యీ ప్రజలే తగిన సమాధానమిస్తారు.

బహిరంగసభలోకూడ స్త్రీలు నిశ్శబ్దంగా శ్రద్ధగాచూచారు. విన్నారు. బిడ్డలుఏడ్వకుండా వుండుటకుగాను స్త్రీ వలంటీర్లు బిడ్డలకు బిస్కట్లు పంచిపెట్టారు. పసిబిడ్డలకు పాలు పంచారు. ఎప్పటికప్పుడు స్త్రీలందరికీ మంచి నీళ్లు సప్లయిచేయుటలో ఆదర్శవంతమైన కృషిచేశారు. స్త్రీలను సర్దుటలోను, మార్గం చూపుటలోను, వారి యిబ్బందులను తీర్చుటలోను తమ స్థానంలో నిలబడి చక్కని క్రమశిక్షణతో మెలిగారు. వీరిలోనున్న క్రమశిక్షణ స్త్రీ జనసామాన్యమంతటా ప్రతిబింబించింది.

వలంటీర్ ర్యాలీ

16 వుదయం వలంటీర్ ర్యాలీ జరిగింది. యే దళానికాదళం. 3 వరసల్లో బారులుతీరి వుంది. ముందు కమాండర్లు. తరువాత స్త్రీల దళం, ఆవెనుక పురుషులు, అన్ని దళాలకు వెనుక అవసర పరికరాలతో డాక్టర్ల దళం. డయాస్‌పైన కామ్రేడ్ రాజేశ్వరరావు అజ్ఞలు ఇస్తున్నారు. ప్రతి దళం జండాకు వందనం జేస్తూ ముందుగు పోయింది. 300 మంది వలంటీర్లు ఎర్రజెండాలతో సైన్యంవలె ముందుకు కదులుతూవుంటే ఎవరికి ఉత్సాహం ఉప్పొంగదు? కామ్రేడ్స్ జోషీ, అధికారి, సుందరయ్య శాల్యూట్ అందుకుంటూ నిలబడ్డారు. "అరే, అరే ఆ ముసలమ్మకూడ కదం తొక్కుతుందే" అన్నాడు ఆశ్చర్యంగా ప్రక్కనిలబడి చూస్తున్న ప్రజలలోని ఒక వ్యక్తి. "ఆముసలమ్మ ఎంతపనిచేసిందో యీ మహాసభలో నీకుతెలుసా?" అన్నాడు యింకో వ్యక్తి సమాధానంగా. ర్యాలీ పూర్తి అయింది ప్రతివలంటీరు విజయ గర్వంతో క్యాంపులకు వెళుతున్నారు. నేను ఆఫీసుకు పోతున్నాను. నాప్రక్కగానే 10 మంది వలంటీర్లు. యింకా యితరులు కలసి పందిరిలోకి పోతున్నారు "మీరు మహాసభమకూడ చూడకుండ చచ్చేంత పని చేయబట్టే మహాసభ నెగ్గింది" అన్నాడు ఒకాయన. ఆయన చేతిమీద బాడ్జిలేదు. "మహాసభను చూడకపోయినా, మా శ్రమవల్లనేగదా యింత మహాసభ జరిగింది! అని ఆలోచించుకుంటే నాకు బలే గర్వంగావుందిలే" అంటూ ఒక్క గంతు వేశాడు ఒక వలంటీరు "ఏ ఇబ్బందీలేకుండా మూడు రోజులువుండి ఆనందంగా యింటికి వెళ్ళే ప్రజలను చూస్తూంటే, మనకు ఎంత గర్వంగావుందో చూచావా!" అంటూ అందుకున్నాడు ఒక వ్యవసాయకూలీ కామ్రేడ్. గడిచి గష్టికొంకదా! (మిగతా 11 పేజీలో)

★ ఆంధ్రదేశంలో

సర్దార్ పృధ్వీసింగ్ సంచారం

ప్రతిచోటా సన్మానాలు, సభలు, ఊరేగింపులు బ్రహ్మాండంగాజరిగాయి

సుప్రసిద్ధ విప్లవకారుడైన సర్దార్ పృధ్వీసింగ్ అఖిలభారత రైతుమహాసభ సందర్భంలో మన ఆంధ్రదేశానికి రావటం తటస్థించింది. మార్చి 22 నుంచి పృధ్వీసింగ్‌గారు ఆంధ్రదేశంలో సంచారం చేస్తున్నారు. ప్రతి చోటా సన్మానాలూ, సభలూ, ఊరేగింపులూ బ్రహ్మాండంగా జరిగాయి. పృధ్వీసింగ్‌గారు తమ సంచారంలో గుడివాడ, బందరు, చల్లపల్లి, రేపల్లె మున్నగుచోట్ల స్థానిక కాంగ్రెసునాయకులను కలుసుకొని ప్రస్తుత రాజకీయ సమస్యలపై చర్చలు కొనసాగించారు. తిండిలేక మాడిపోతున్న లక్షల కొద్దీ బెంగాల్‌ప్రజల ప్రాణసంరక్షణకై ప్రతి చోటా విరాళాలు వసూలుచేశారు.

మార్చి 22 న పృధ్వీసింగ్‌గారి కార్యక్రమం గుడివాడలో ప్రారంభమైంది. స్థానిక కమ్యూనిస్టు నాయకులు పృధ్వీసింగుగారిని స్టేషనునుంచి ఊరేగింపుతో తాలూకా కమ్యూనిస్టుకమిటీ కార్యాలయానికి తీసికెళ్ళారు. మధ్యాహ్నం స్థానిక కాంగ్రెసు ప్రముఖులతో రాజకీయ విషయాలను గురించి చర్చించారు. సాయంత్రం 5 గం॥కు పట్టణ ప్రధానవీధుల్లో పృధ్వీసింగుగారిని ఎర్రజెండాలతో అలంకరించినకారులో ఊరేగించారు. ఊరేగింపు అనంతరం 'గాంధీచౌక్'లో పెద్ద బహిరంగసభ జరిగింది. సుమారు రెండువేలమంది సభకువచ్చారు. పట్టణ కాంగ్రెసు నాయకులైన శ్రీ కేతవరపు లక్ష్మీనరసింహారావుగారు సభకు అధ్యక్షత వహించారు. పృధ్వీసింగుగారు మాట్లాడుతూ: "నేడు మనదేశం అనేక విషమపరిస్థితుల్లో చిక్కుకొంది. భారతజాతికంతకూ నాయకత్వం వహించిన గాంధీజీ, నెహ్రూమున్నగు కాంగ్రెసునాయకులు జైళ్ళలో బంధింపబడి ఉన్నారు. ఆసియాఖండమంతటా సామ్రాజ్యం స్థాపించుకోవాలనే కాంక్షతో జపాను ఫాసిస్టులు మన పవిత్ర భారతభూమిపై దాడి ప్రారంభించారు. మరోవంక సస్యశ్యామలమయిన బెంగాలురాష్ట్రంలోనే భయంకర క్షామ పరిస్థితులేర్పడి తిండిలేక, లక్షలాదిజనం మలమలా మాడిపోతున్నారు. ఈ విషమ పరిస్థితులనుండి మనం మనదేశాన్ని కాపాడుకోవాలి. అభిప్రాయభేదాలకు ఇది అదను కాదు. అందరం ఏకమైతేనే దేశాన్ని రక్షించుకొంటాం. లేకపోతే సర్వనాశనం తప్పదు. కాబట్టి ఐక్యతను నిర్మించుటకై మనం కృషి చేయాలి. కాంగ్రెసునాయకులను విడిపించుకోవాలి. జాతీయప్రభుత్వం ఏర్పర్చేటట్టు వత్తిడితేవాలి," అని గంభీరోపన్యాసమిచ్చారు. చివరకు బెంగాల్ కరువునిధికై విజ్ఞప్తిచేస్తూ బెంగాల్ కరువుపరిస్థితులను కళ్ళకుకట్టినట్లు వర్ణించారు. "స్త్రీలసంగతీ, పిల్లలసంగతీ మరీ హృదయవిదారకంగా ఉంది. తలదాచుకొనడానికిఇళ్లులేక, మానాన్ని కాపాడుకోటానికి బట్టలు లేక, పొట్టనింపుకోడానికి గంజినీళ్ళకు కూడ గతిలేక అలోక్ష్మణా అని ఆడవాళ్ళు బజార్లవెంబడి తిరుగుతున్నారు. చనిపోయిన తల్లుల శవాలపై పడి పసిపిల్లలు పాలకోసం పరితపిస్తున్నారు. ఈ భయానకపరిస్థితులకు లోనైన సోదరబెంగాల్‌ప్రజల ప్రాణాలనుకాపాడుటకై మీకుతోచిన రీతివిరాళాలివ్వండి" అనివిజ్ఞప్తి చేశారు. వెంటనే కానులదగ్గరనుంచి రూపాయలవరకూ విరాళాలు వచ్చిపడ్డాయి.

23 వ తేదీ ఉదయాన గుడివాడ నుంచి పెదనవెళ్ళారు. పెదనలోదయానందాశ్రమంలో బహిరంగసభ జరిగింది. శ్రీ భట్టుకుమారస్వామిగారు సభకుఅధ్యక్షతవహించారు. పృధ్వీసింగ్‌గారుమాట్లాడుతూ "కమ్యూనిస్టులు ప్రజాసేవయే పరమావధిగా ఎంచుకొని, ప్రజాసమస్యలను సాధించుటకై అహోరాత్రాలు కృషి చేస్తున్నారు. ప్రజాక్షేమాన్ని, ప్రజాశ్రేయస్సునూ దృష్టిలో ఉంచుకొనే కమ్యూనిస్టుపార్టీ పంథా నిర్ణయింపబడుతోంది. స్వార్థపరత్వంతో కమ్యూనిస్టుపార్టీఅంటే గిట్టక, దుష్ప్రచారం చేస్తున్న వారిమాటలు నమ్మకండి. కమ్యూనిస్టుపార్టీకి సర్వవిధాలా సాయం చేయండి. కమ్యూనిస్టుల సేవాఫలితాన్ని అనుభవించండి." అని ఉపన్యసించారు. సభలో బెంగాలు కరువునిధికై విజ్ఞప్తిచేశారు.

పెదననుంచి 23 సాయంత్రం బందరు వెళ్ళారు. బందరు విద్యార్థిసంఘంవారు 'రెడ్ లాడ్జి'లో పృధ్వసింగుగారికి ఆల్పాహారవిందు చేశారు. పృధ్వీసింగ్‌గారు విద్యార్థుల సమావేశంలో మాట్లాడుతూ, "బాగా వ్యాయామం చేయండి. మంచి ఆరోగ్యమూ, బలమూ సంపాదించుకోండి," అని హెచ్చరించారు. తర్వాత సాయంత్రం 5 గంటలకు కృష్ణాపత్రికా కార్యాలయంలో స్థానిక కాంగ్రెసు నాయకులతో రాజకీయ సమస్యలపై చర్చలు జరిపారు. సాయంత్రం 7 గంటలకు తిలక్ చౌకులో పెద్ద బహిరంగసభ జరిగింది. రెండు వేలకుపైగా జనం వచ్చారు. "ఐకమత్యం విషయంలో చైనానుంచి మనం ఎంతో నేర్చుకోవాల్సిఉంది. చైనాలో ఛంగ్‌కై షేక్‌కీ కమ్యూనిస్టులకూ, తీవ్రవిభేదాలున్నాయి. కమ్యూనిస్టుపార్టీని నాశనం చేయటంకోసం ఛంగ్‌కై షేక్ కత్తికట్టాడు. ఇన్ని విభేదాలున్నప్పటికీ జపానుహంతకులు చైనామీద పడి, తమ సర్వసంపదలను హరింపజూచినప్పుడు ఇరువురూ ఏకమయ్యారు," అని చెప్పారు.

బందరునుంచి 24 వ తేదీన చల్లపల్లి వెళ్ళారు. అక్కడి ఊరేగింపులో వెయ్యి మంది పాల్గొన్నారు. ఇంత పెద్ద ఊరేగింపు యీమధ్య ఎన్నడూ చల్లపల్లిలో జరిగియుండలేదు. ఊరేగింపు అనంతరం బహిరంగసభ జరిగింది. చుట్టుప్రక్కల చాల గ్రామాలనుంచి రైతులూ, కూలీలు సభకు ఎక్కువగా వచ్చారు. మొత్తం 2500 మంది ఉంటారు. రాత్రి స్థానిక కాంగ్రెసువాదులతో అనేక రాజకీయ సమస్యలపై చర్చించారు.

అవనిగడ్డలో 25 వ తేదీ ఉదయం ఊరేగింపూ, బహిరంగసభా జరిగింది.

బెంగాల్ నిధికి వసూళ్లు

—అఖిలభారత రైతుమహాసభలో వసూలైన రొఖ్ఖం	707- 0-0
—అ॥ భా॥ రైతుమహాసభలో వచ్చిన ఒక జత బంగారు మురుగులు. వెండి మట్టె వగైరా విలువ	112- 3-0
—అ॥ భా॥ రైతుమహాసభ ఆహ్వానసంఘం యిచ్చిన విరాళం	1000- 0-0
—కామ్రేడ్ పృధ్వీసింగ్ బెజవాడలో వసూలుచేసినది	960 -9-6
—కామ్రేడ్ పృధ్వీసింగ్ కృష్ణాజిల్లా సంచారంలో వసూలుచేసినది	369- 8-6
—కామ్రేడ్ పృధ్వీసింగ్ గుంటూరుజిల్లా సంచారంలో వసూలుచేసినది	1434-13-0
మొత్తం	4583-13-0

ఇవిగాక గుంటూరుమీటింగులో 3 ఫౌంటెన్‌కలాలు, 2 సెకండస్ చేతిగడియారాలు, 2 చిన్న వెండిగాజులు, 2 వెండిమట్టెలు వచ్చాయి. నర్సారావుపేట మీటింగులో 1 బంగారు ఉంగరం, 1 వెండి పాన్‌దాన్ వచ్చాయి. రేపల్లె మీటింగులో ఒక బంగారు ముక్కుపుడక, తెనాలి మీటింగులో 4 వెండిగాజులు, 4 వెండిగుండీలు, 1 బంగారు ఉంగరం, 2 పోగులు, 1 తాయత్తు, 2 బంగారుగుండీలు, 1 జెండా వచ్చాయి.

★ చీపురుపల్లి తాలూకాలో

కాటక పరిస్థితులు

— ఎం. అబ్బాయినాయుడు

ఈ తాలూకా విశాఖపట్నం జిల్లాలోనిది. షుమారు 3లక్షలమంది ప్రజలునివసిస్తున్నారు. 1000 మంది జనాభాతో ఉన్న గ్రామాలకు వారానికి 3 లేక 4 బస్తాల బియ్యం చొప్పున రేషనింగు డిపోలలో యిస్తున్నారు. అంతకంటె పెద్ద గ్రామాలలో మనిషి 1కి రోజుకి పావుశేరు బియ్యం చొ॥ యిస్తున్నారు. ఈస్వల్పకోటాలైనా ప్రతివారం లభిస్తున్నాయా అంటే, లేదు. రెండువారాల కోటా మూడు వారాలకు పంచుతున్నారు. ఫిబ్రవరి మూడవ వారంలో నేను కొన్నిగ్రామాలు పోయిచూస్తే కొన్నికుటుంబాలవారు ఉలవపిండితో, ఉప్పు, నీరు కలుపుకొని తింటున్నారు.

పై బియ్యపుకోటాలు తమకేమాత్రం సరిపోవడంలేదని 22—1—44 వ తేదీని కొన్ని గ్రామాల ప్రజలు సబ్‌కలెక్టరు వద్దకెళ్లి మొరపెట్టుకున్నారు. ఈ రాయబారం ఫలితంగా, 1000 మందికి 5 బస్తాల వరకు కోటాను హెచ్చించుతానని వాగ్దానం చేశాడు. కాని, యిప్పటివరకు (29-3-44) ఆ వాగ్దానం నెరవేరలేదు. కొండనాలుకకు మందు పెడితే ఉన్ననాలుక గూడా ఊడిపోయిందన్నట్లు, అదనపు సరుకు లేదు సరిగదా, మామూలుగా యిచ్చేదికూడా సక్రమంగా అందడంలేదు.

ఈ విధంగా రైతు కాటకపరిస్థితులకు గురి అవుతూంటే, అగ్రహారందార్ల క్రౌర్యానికి హద్దులుండడంలేదు. సంవత్సరానికి శిస్తు రూపాయకు 0—4—0 చొ॥, 0—8—0 చొ॥ హెచ్చించుతున్నారు.

ఈ క్రింది అగ్రహారం గ్రామాలలో 1943వ సంవత్సరపు శిస్తులు ఎంతవరకు పెరిగాయో యీ క్రింది లెక్కలవల్ల తెలుసుకోవచ్చు:

గ్రామం	భూమి విస్తీర్ణం	[illegible]	[illegible]	రైతునుండి అగ్రహారం దార్లు వ॥
నాయుడువలస	80 య.	రు.	45	రు.1000
దుగ్గివలస	400 ,,		266	8000
వుర్రేయకల్లు	30 ,,		13	600
సివరాం	768 ,,		390	7000

యుద్ధానికి పూర్వం యిప్పుడు చెల్లే సొమ్ములో సగం మాత్రమే ఉండేది.

వ్యవసాయాన్ని అభివృద్ధి చెయ్యాలనే దృష్టి యీ అగ్రహారందార్లకు లేనేలేదు. మరమ్మతులు కావలసిన చెరువులు తాలూకాలో అనేకం ఉన్నాయి. మరమ్మతు చేయించవలసిందని అడిగితే యెక్కడ భూమిని విడిచిపెట్టమంటారోనని రైతులకు భయం. జమీందార్లు, అగ్రహారందార్లు, దేశంలో యేర్పడిన కాటకపరిస్థితుల్ని గమనించి, ఈ ప్రాంతంలో చెరువులకు మరమ్మతు చేయిస్తే. వరిపంటకు లోటేమీ ఉండదు. ఉదాహరణకు, ఒకే ఏరియాలోనున్న కొన్నిగ్రామాల లెక్కలవల్ల యీ క్రింది భోగట్టా తెలుస్తుంది:

గ్రామం	చెరువుల సంఖ్య	ఆయకట్టు	ప్రస్తుతపంట	అదనపు పంట	మరమ్మతు విలువ
దాలెంరాజు వలస	5	174 య	38 గరి॥	83 గరి॥	3600
రాతు పేట	2	150	45	45	3500
చుక్కవలస	8	173	83	87	7000
గురివిందాడ అగ్రహారం	3	90	45	25	6600
కాపుశంబాం	4	160	25	25	4500
కొండశంబాం	5	60	20	20	3500
సివరాం	2	200	30	70	5000
మొత్తం	29	1007	355	365	33,700

ఏగ్రామమైనా వెళ్ళి, రైతులతో వ్యాపార పంటలకు బదులు తినుబడి పంటలు పెట్టమని సలహా యిస్తే, అందుకుతగ్గ అవకాశాలు లేవని జవాబు చెబుతున్నారు.

గత సంవత్సరం పంటసమయానికి తుపాను వచ్చి, చేలన్నీ ధ్వంసమయాయి. తిండికి గింజలులేవు సరికదా, ముందుపంటకు విత్తనాలుకూడా లేవు. డిమాన్‌స్ట్రేటర్లు ఏకొద్దిపాటి బస్తాలో విత్తనాలుతెప్పించి, స్థానికదరలకు అమ్మించుతారని తెలుస్తోంది. ఇదే నిజమైతే, అధికాహారోత్పత్తిపేరుతో లాభసాటిబేరాలు కొనసాగుతాయి.

ప్రభుత్వం వెంటనేమేల్కొని, ఈతాలూకాయందలి కాటకపరిస్థితుల్ని తొలగించడానికి యీక్రింది చర్యలు తీసుకోవాలి:

1. ప్రతిగ్రామానికి యిచ్చేబియ్యంకోటాను వ్యక్తికి రోజుకి అర్ధశేరుచొప్పున హెచ్చించి, రెగ్యులర్‌గా సప్లయి అయేటట్లుచూడాలి.

2. అగ్రహారం గ్రామాలలో జలాధారాల మరమ్మతుకై ప్రభుత్వమే సరాసరి చర్య తీసుకోవాలి.

3. ఎగ్రికల్చరల్ డిమాన్‌స్ట్రేటర్లద్వారా విత్తనాలను చౌకధరల కమ్మించాలి.

ఎరువే పైరుకు పుష్టినిస్తుంది

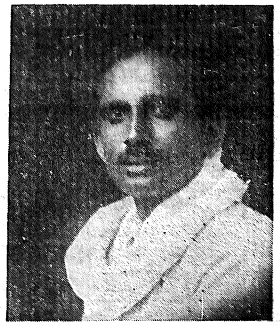

ముక్కామల నాగభూషణం

ఎరువులేని పైరూ - గురువులేని విద్యా, వృద్ధిపొందడం కష్టం. సామాన్యంగా పైర్లువేసే తరుణం వచ్చినప్పుడు ఆయా భూములను దున్ని ఏవో పైర్లువేసి, కాలం సహావుగావుంటే, కానినిగింజలు ఇంటికితెచ్చు కోవడం, లేకపోతే కాలాన్నీ, కర్మనీ దూషిం చుకుంటూ కూర్చోవడం చాలామంది రైతు లకు పరిపాటి. అంతేగాని ముందు సంవత్స రం ఏ యే భూములకు యే పైర్లువేయాలో ఆలోచించి, తగిన విత్తనాలూ, ఎరువులూ ముందుగానే సమకూర్చుకోవడం, వాటిని ఉప యోగించడం ద్వారా ఎక్కువపంటలు పండిం చడమనేది యే కొద్దిమంది రైతులుమాత్రమో చేస్తున్నారు. అలా చేయడానికి కారణం? ఎరువులు వగయిరాలు కొనడానికి తగిన ఆర్థిక ప్రతిపత్తి చాలమంది రైతులకు లేక పోవడమూ, ఏ యే పంటలకు, ఏ యే భూము లకు, ఏ యే తరుణంలో ఎటువంటి విత్తనాలు, ఎరువులు వుపయోగించాలో తెలియకపోవ డమూకూడ కారణాలే. అందుచేత అధిక పంటలను పండించి దేశాన్నీ, ప్రజలనూ రక్షించవలసిన దేశభక్తిపూరిత కర్తవ్యం రైతులపైనున్న యీ తరుణంలో, అధికపంట లను పండించుటకు ఎరువులను ఎలా ఉపయో గించాలో తెలుసుకోవడం చాల అవుసరం.

సాధారణంగా ఒకయకరములో 17 కాటా బస్తాల వరిధాన్యమూ, 2½ బండ్లగడ్డీ పండి నప్పుడు, ఆ పంట నేలనుండి 26 పౌనుల నత్రజనినీ, 16 పౌ॥ స్ఫురత్పంచామ్లజనిద మును, 28 పౌనుల పొటాషును హరిస్తుంది. ఇవిగాక సున్నమూ, లవణములూకూడా ఖర్చవుతూవుంటాయి. కాని తిరిగి భూమికి మనం చేర్చవలసినవి, నత్రజనీ, స్ఫురత్పం చామ్లజనిదమూమాత్రం. సామాన్యంగా మెరక పైరులు వాటికికావలసిన నత్రజనిని భూమిలో వుండే కొన్ని సూక్ష్మజీవుల సహాయము వల్లనూ, గాలివల్లనూ నత్రితరూపంలో సంపా దించుకొంటాయి. నీటిలో పెరిగే వరిపైరు మాత్రం తనకు కావలసినంత నత్రజనిని సంపాదించుకోలేదు. అందుచేత వరిపైరుకు సేంద్రియపదార్థములు విస్తారముగాగల ఎరు వులను వుపయోగించాలి. అనగా త్వరలో చివికి అమ్మోనియానిచ్చే పచ్చిఆకు ఎరువులు మొదలైనవివేయాలి. ఈవిధంగా పైరునుబట్టి ఎరువును వేయవలసిన అవుసరం వుండడమే గాకుండా, భూమియొక్క రసాయనిక భౌతిక స్థితిగతులనుబట్టీ, శీతోష్ణాది స్థితిగతులనుబట్టీ, కూడా ఏయే యెరువులు ఎంతెంత వేయాలో తెలుసుకోవాలి. వేసవిలో యెండలు బాగా వున్నట్లయితే నేలయందలి రేణువుల జిగురు స్వభావం తగ్గి, అందు నీరూ, గాలీకూడా సులభంగా ప్రసరింప దగిన స్థితి ఏర్పడు తుంది. అప్పుడు వరిపైరు బాగా పండుతుంది. వేసవిలో వర్షాలు ఎక్కువగా కురిసినట్లయితే రేణువుల యొక్క జిగురు హెచ్చిపోయి, భూమియొక్క స్థితి చెడిపోవడమూ, వరిపైరు నీరుగారిపోవడమూ అందరకూ తెలిసిన విష యమే. అలాంటి సందర్భాలలో నత్రజనీ, స్ఫురత్పం చామ్లజనిదమూ ఎక్కువగా వున్న ఎరువులు వేయాలి. నత్రజని మరీ ఎక్కువగా కావలసివుంటుంది. నేలయందుసామాన్యంగా నత్రజని నూటికి .0 5 కంటెనూ, ద్రావణీయ మగు స్ఫురత్పం చామ్లజనిదము నూటికి .0 1, పొటాష్ నూటికి .00 5 కంటెనూ తక్కువ గాకుండా వుండాలి. గోదావరి తూర్పుడెల్టాలో ఈ 3 ద్రవ్యాలు బాగానే ఉన్నాయి. గోదావరి మధ్య డెల్టాలో స్ఫురత్పంచామ్లజనిదము తక్కువగావుంది. గోదావరి పడమటి డెల్టాలో కూడ అదేవిధంగా వుంది. కృష్ణానది తూర్పు డెల్టాలో నత్రజని తక్కువగాఉంది. దివి ఐలెండులో నత్రజని చాల తక్కువ. కృష్ణ పడమటి డెల్టాలో (గుంటూరు) కూడ నత్ర జని తక్కువగాఉంది. స్ఫురత్పంచామ్లజ నిదముకూడ తక్కువే. కొన్నిచోట్ల పొటాష్‌కూడ తక్కువగావుంది. అన్ని డెల్టా లలోను, సున్నమూ, మగ్నామ్లజనిదమూ తగినంతగా (నూటికి . 5 కు పైగా) వున్నాయి. అందుచేత ఏయేచోట్ల ఏద్రవ్యము ఎక్కువగా గల ఎరువులు అవసరమో గమనించి ఎరువు లను వేయడంకూడా చాలమంచిది. అంతేగా కుండా చవిటిభూములలో సోడియకర్బనితము మొదలైన క్షారలవణములు యెక్కువగా వుంటాయికాబట్టి అట్టి భూములలో హరశో తము, జీలుగఆకు ఎరువూ, వూక, వరిగడ్డి, మున్నగువాటిని వేయడం అవుసరం. అందు చేత ఇప్పుడు ఏయే ఎరువులో ఏయేద్రవ్యాలు ఎంతెంత ? వున్నాయో చూద్దాం.

పిండిఎరువులు

నెం	ఎరువు	నత్రజని (పైరును పెంచునది) నూటికి	స్ఫురత్పం చామ్ల జనిదము (రాలు బడినిచ్చునది) నూటికి
1.	వేరుశనగపిండి	7-00	1-25
2.	ఆముదపుపిండి (పొట్టుతీసినది)	6-50	2-25
3.	ఆముదపుపిండి (పొట్టుతీయనిది)	4-50	1-25
4.	కుసుంబాపిండి	5-00	1-25
5.	వేపపిండి	5-'0	1-50
6.	వలిసెపిండి	4-50	2-25
7.	గానుగపిండి	3-50	0-50
8.	కొబ్బరిపిండి	3-25	1-00
9.	ప్రత్తిగింజలపిండి	3-00	1-25
10.	ఇప్పపిండి	2-25	1-00
11.	చేపలయెరువు	8-00	8-00
12.	కొమ్ముపొడి	10-20	5-5
13.	రక్తపుపొడి	11-80	1-2

ఇవిగాక అమ్మోనియాతో స్ఫురమును జేర్చి కొన్ని కలగలుపు ఎరువులు తయారు చేయబడుచున్నాయి. వాటిలో అమ్మోఫాస్, నిసిఫాస్ అనేవి ప్రధానమైనవి. ఈ పిండి యెరువులన్నీకూడా పైరునుబాగా పెంచడానికి మాత్రమే వుపయోగపడతాయి. రాలుబడి కంతగా వుపయోగించవు. అంతే గాకుండా పశువుల యెరువూ పచ్చి ఆకురొట్టా మొదలగు ఎరువులవల్ల భూమికిచేరేటంత సేంద్రియ పదార్థము కూడా చేరదు. అందువల్ల మొక్కల వ్రేళ్ళకు ప్రాణవాయువు తగినంత అందదు. అందుచేత పశువుల యెరువు పచ్చిఆకు ఎరువూ, పాటిమన్ను వగైరా ఎరువులు దొరకనప్పుడు ఆలోటును భర్తీచేసుకోవడానికి మాత్రమే ఈ పిండి ఎరువులను వుపయోగిం చాలి. పశువుల ఎరువు పొలానికంతకూ చాలినంతదొరకకపోతే మొదటి సంవత్సరం పశువుల ఎరువునువేసినభూములకు రెండవ సంవత్సరం ఆముదపుపిండి వగైరా ఎరువు లనూ, మొదటి సంవత్సరం పిండిఎరువులను వుపయోగించినవాటికి రెండవ సంవత్సరం పశువుల ఎరువులనూ మారుస్తూ వుండాలి. లేదా పచ్చి ఆకుఎరువూ, ఎముకలపొడీ కలిపి గానీ, ఆముదపుపిండీ ఎముకలపొడీ; వేరు శనగపిండీ ఎముకలపొడీ; సమపాళ్లగా కలిపి గాని య 1కి బ 2 ల చొ॥న ప్రతిసంవత్స రమూ వేస్తూవుండాలి. ఎముకలపొడిలో నూటికి 4 వంతులు నత్రజనీ, నూటికి 23 పాళ్ల స్ఫురత్పంచామ్ల జనిదమూ వున్నాయి. అందుచేత ఈ ఎరువు రాలుబడికి బాగా పనికి వస్తుంది. ఎదిగి పంటతేలిపోయే భూములకు దీనినివేస్తే పంటబాగా పండుతుంది. కాని పశువుల ఎరువుతోగాని, పిండి ఎరువులు, పచ్చి ఆకురొట్టలతోగాని, కలిపివేయకుండా సామాన్యజలం గలిగిన భూములకువేస్తే పైరును పెరుగనివ్వకుండా అడ్డుపరుస్తుంది. అందుచేత ఎప్పుడూ కూడా సేంద్రియపు ఎరువులతో కలిపివేయాలి.

పశువుల ఎరువు

ఎరువులన్నింటిలోకీ పశువుల యెరువు అన్నివిధాలా మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనది. ఇందులో సామాన్యంగా దానిని తయారుచేయు విధాన మునుబట్టి నూటికి . 53 నుండి . 97 వరకూ నత్రజనియు, నూటికి . 34 నుండి . 48 వరకూ స్ఫురత్పంచామ్ల జనిదమునూ 1 . 79 నుండి 1 . 90 వరకూ పొటాషునూ ఉంటుంది. అందుచేత పశువుల ఎరువును కూడబెట్టుకో వడంలో రైతులు చాల జాగ్రత్త వహించాలి. ముఖ్యంగా పేడను పిడకలుచేసుకొని వంట చెరుకుకు బదులుగా వాడుకోవడం మాని వేయాలి. ఎరువును లోతుగావుండి నీళ్లనిలిచే గోతులలో వేసివుంచడంవల్ల సారమంతా పోతుంది. ఎండకు ఎండడం, వానకు తడవ డంవల్లకూడా సారం పోతుంది. కాబట్టి సాధ్యమైనంతవరకూ ఎండావానాతగలనిచోట్ల భద్రపరచాలి. తరువాత ఆ ఎరువును య 1కి 15 బండ్లచొప్పున తోలితేచాలు. పొలములో తోలేటప్పుడు చిన్నచిన్న పోగులుగా పోయ కూడదు. ఎరువంతా ఆరిపోయి సారహీన మవుతుంది. చేనుకు నాలుగువైపులా నాలుగు కుప్పలుగా తోలివుంచి దున్నేముందు విడ జల్లుకోవాలి. లేదా కనీసం ఏ బండికాబండిగా నైనాపోసి తరువాత విడజల్లాలి. సాధ్యమై నంతవరకూ గొడ్లను పొలాలలోనే కట్టివేయ డం మంచిది. అలాచేస్తే వాటి మూత్రంకూడా భూమిలోనేపడి మంచి బలాన్నిస్తుంది. పెం టను చిన్నచిన్న గోతులలోనేవుంచి దుక్కు లకు ముందు విడజల్లుతుండాలి. గొర్రెల ఎరువూ, మేకల ఎరువూకూడా వరికి బాగానే పనిచేస్తుంది.

పచ్చిఆకు ఎరువులు

వెంపలి, కసింద, తంటిప, జిల్లేడు, నేపా ళం, అంకుడు, తంగేడు, గానుగ, నిద్రగ న్నేరు, వేప, గంగరావి మొదలగు చెట్ల పచ్చిరొట్ట దొరికేచోట్ల ఆరొట్టలు వేయడం చాలమంచిది. నెల్లూరు, చిత్తూరు, రాయల సీమ, విశాఖజిల్లాలలో ఇదివరకే పచ్చిరొట్ట వేయడం వాడుకలోవుంది. పచ్చి రొట్ట దొర కనిచోట్ల దానికిబదులు జనుము, జీలుగ, తీగ పెసర, గొడ్డుపెసర, పిల్లిపెసర, నీలి, వెంపలి మొదలైన పైరులను ఇతరపైరులతో కలిపి పెంచి తిరిగి ఆభూములలోనే వేస్తే వేరే బలం వేయవలసిన అవుసరం వుండదు. ఈ పచ్చిరొట్ట మాగాణిభూములకు మాత్రమే వేయాలి. మెరకభూములకు ప్రయోజనం లేదు. మెరకభూములకు పశువుల ఎరువులు మాత్రమే బాగా ఉపయోగ పడ తాయి. మేకల, గొర్రెల ఎరువుకూడా మంచి ఫలితాన్నే యిస్తుంది. ఎముకలపొడి కొంత వరకు పనికివస్తుందికాని, ఆముదపు పిండి గానీ, ఇతర పిండి ఎరువులుగానీ, మెరక భూములకు నిరుపయోగం. గొడ్లయెరువును గానీ, మేకల ఎరువునుగానీ మెట్టపైర్లకు వేసే టప్పుడు ఒకవిషయం ముఖ్యంగా గుర్తువుంచు కోవాలి. పైరువేసేనాటికి ఎరువు పూర్తిగా చివికి భూమిలో కలిసిపోయేటట్లు చూడాలి. లేకపోతే లద్దెపురుగూ, వేరుపురుగూ పుట్టి పైర్లను పాడుచేస్తాయి.

ఇతర ఎరువులు

పాటిమన్ను :—కృష్ణా, గోదావరి డెల్టా భూములకు పాటిమన్నుతో సమానమైన ఎరువులేదని అనుభవమువల్లనూ, పరిశోధన వల్లనూకూడ రుజువైంది. దీనిలో నూటికి 0-04 నత్రజనియు, 0-60 స్ఫురత్పంచామ్ల జనిదమున్నూ, 1-39 పొటాషున్నూ, 2-60 సున్నమూ వుంటుంది. అంతేగాకుండా భూమి యొక్క భౌతికస్థితినె మార్చివేసే శక్తి ఈ పాటిమన్నులోవుంది. అందుచేతనే య 1 కి 50 నుండి 100 బండ్లవరకూ ఒక పర్యాయం తోలితే 5 మొదలు 10 ఏండ్ల వరకూ మరి బలం చేయవలసినపనిలేదు. మాగానిభూము లకే కాకుండా మెరకపైరులకుకూడా ఇది చాలమంచిది. ముఖ్యంగా మిరపపైరుకుచాల ప్రశస్తం. ఇట్టి పాటిమన్నును మన రాష్ట్రం లో చాలచోట్ల దాని గుణము తెలియకపోవు టచే వుపయోగించడమేలేదు. ఒక్క పైరు పైర్లకు మాత్రం యిది మంచిదికాదు. ఇది దొరకనిచోట్ల పచ్చిరొట్టను ఎముకలపొడితో గాని, అధిస్ఫురితముతోగాని చేర్చివేస్తే పాటి మన్నుకు బదులు కొంతవరకు పనిచేయ వచ్చును.

వండ్రుమన్ను : ఇసుకకొడినేలలకు చెరు వులు, కాలువలు మొదలగు వానినుండి తీసిన 'వండ్రు'మన్ను ఉపయోగిస్తుంది. నల్లభూము లకు ఎర్రమన్నూ, వుట్టమన్ను తోలడమూ, ఎర్రభూములకు నల్లగడ్డ తోలడమూమంచిది. (య 1కి 100 బండ్ల చొ॥)

ఇవిగాక తోళ్ళపొట్టు, వగ్గమాగర, ఊక, ఇసుక, పంచదారచేసేటప్పుడు వచ్చే పాకద్ర వమూకూడా మాగాణిభూములకు ఎరువులుగా బాగా పనికివస్తాయి. డాక్టరు "ధారు"గారు చేసిన పరిశోధనవల్ల "పాకద్రవము" వరి చేలకు - ముఖ్యంగా చవిటిభూములకు మంచి దని తేలింది. కాని నాట్లువేయుటకు ఒక నెల ముందుగానే దీనిని భూమిలో వేయాలి. లేక పోతే పైరు చెడుతుంది. దూగర, ఇసుకా కూడా చవుటిభూములకు మంచివి. చవిటి భూములకు ఇసుక య 1కి 400 నుండి 1000 బండ్లవరకూ తోలాలి. ముఖ్యంగా చవిటినేలలకు హరశోతము (Gypsum) మంచిది. య 1కి 10 టన్నులు వేయాలి. లేదా జీలుగ పెంచే పద్ధతి అవలంబించాలి.

ఈ విధంగా ఆయాభూములసారాన్నిబట్టి ఎరువులువేయాలి. అందుకుగాను ప్రతిరైతూ తనకు ఎంతెంత ఎరువు ఏయేరకం కావాలో అంచనావేసుకొని ముందుగానే సంపాదించు కోవాలి. లేకపోతే (మిగతా 11 వ పేజీలో)

★ మన రాజకీయాలు

కాంగ్రెస్-లీగులు ఏకమైతే ★ ప్రభుత్వ పరాజయం తప్పదు

— మద్దుకూరి చంద్రశేఖరరావు

భారతప్రజల ప్రధాన రాజకీయపార్టీలైన కాంగ్రెసు - లీగు అసెంబ్లీపార్టీలు తాత్కాలి కంగానే ఐనప్పటికి ఏక మయ్యాయి. ఒక్క దెబ్బతో ప్రభుత్వ ఆర్థికబిల్లును 56-55 ఓట్లతో ఓడించివేశాయినిరంకుశాధికారులప్రభుత్వంపై తమకు విశ్వాసంలేదని స్పష్టంగా ప్రకటించ గలిగాయి. కాంగ్రెసుపార్టీ నాయకుడు భూలా భాయిదేశాయి చెప్పినట్లుగా ఇది ఒక్క ఓటుతో విజయం మాత్రమే కాదు. ప్రభుత్వపక్షం ఓట్లు 55లో 37 నామినేటెడ్ సభ్యులవి; 9 మంది యూరపియన్లచే ఎన్నుకోబడినవారు; మిగిలిన 9 మంది మాత్రమే భారత ప్రజల నియోజకవర్గాలనుండి వచ్చినవారు. అందుచే 56 : 9 ఓట్లతో వచ్చిన అఖండవిజయ మిది. 12 మంది కాంగ్రెసు ఎసెంబ్లీసభ్యులు జైళ్లలో వుండుటచే హాజరు కాలేకపోయారు. వారు కూడా వస్తే ఇంకా ఎంతో వ్యత్యాసముండేది.

ఢిల్లీ అసెంబ్లీలో ప్రభుత్వం 56 : 9 ఓట్లతో ఓడిపోయింది. కాంగ్రెసు, లీగు, జాతీయపార్టీ కలిస్తే ప్రభుత్వంయొక్క బల హీనత బయటపడిపోయింది. అసెంబ్లీబయట ఐతే ప్రభుత్వస్థితి మరింత అధ్వాన్నంగా వుంటుంది, 40 కోట్ల ప్రజలు తాము నిరంకుశ ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకులమని తెల్పుతారు.

ప్రభుత్వంతో ఓటుచేసిం దెవరు?

ప్రజలచే ఎన్నుకోబడి, ప్రభుత్వంపై విశ్వాసం ప్రకటించుతూ ఓటుచేసిన పెద్ద మనుష్యులెవరు? బొంబాయి మిల్లు యజమా నుల సంఘాధ్యక్షుడు విఠల్ చందావర్కారు. ఈయన కార్మికులు కోరే బోనసును వ్యతిరే కించుతూన్న పెట్టుబడిదారు. కోటీశ్వరుడు, పెట్టు బడిదారు అయిన కొయాజీ జహంగీరు మరొ కడు. ఇతడు లిబరల్ మహాసభలో కాంగ్రెసును దుమ్మెత్తిపోసిన ఘనుడు. రాయిస్టుల గాలి బుడగ కార్మిక సంఘాధ్యక్షుడైన జమ్నాదాస్ మెహతా మరొకడు. ట్రేడుయూనియన్ కాంగ్రెసుచే ఎన్నుకోబడినవారిని త్రోసిపుచ్చి ప్రభుత్వం ఈ పెద్దమనిషినే అంతర్జాతీయ లేబరు కాన్ఫరెన్సుకు నామినేటు చేసింది. ప్రజాభిప్రాయానికి వ్యతిరేకంగా తన్ను అందలమెక్కించిన ప్రభుత్వానికి మెహతా కృతజ్ఞత చూపుకొన్నాడు, ప్రజలకు ద్రోహం చేసి.

భాయి పరమానందు వగైరా హిందూ మహాసభ సభ్యులుకూడా ప్రభుత్వాన్ని బల పరచారు. జాతీయైక్యతకు విరుద్ధమైన హిందూ మహాసభ పాలసీకి అనుగుణ్యంగానే వుంది వీరి వైఖరి. ఉపవాస సందర్భంలో గాంధీజీని విడుదలచేయాలని కోరుతూ తక్కివారు రాజీ నామాయిస్తే, తమ ప్రతినిధి అయిన జ్వాలా ప్రసాద్ శ్రీవాత్సవను ఎగ్జిక్యూటివ్ కౌన్సిల్ సభ్యత్వ పదవిని పట్టుకువేలాడమని హిందూ మహాసభనాయకుడు సావర్కార్ ఆర్డరుచేశాడు. ఇపుడు మరల అసెంబ్లీలోని ప్రజాపార్టీలు అన్నీకలిసి ప్రభుత్వంయెడల తమ అవిశ్వా సాన్ని ప్రకటిస్తూవుంటే, హిందూ మహాసభ నాయకులు ప్రభుత్వాన్ని బలపరచారు. దీని వల్ల జాతీయైక్యతకు, ప్రజాభిప్రాయానికి వీరు వ్యతిరేకులనే విషయం బట్టబయలయింది. హిందూమహాసభాధ్యక్షుడు వి.డి. సావర్కారు ఏమంటున్నాడో చూడండి.

వైస్రాయివేవెల్ గతఉపన్యాసంలో భారత దేశం భూగోళంరీత్యానూ, రాజకీయంగానూ ఆర్థికంగానూ, ఏకంగాఉండాలనీ, ఒకే కేంద్ర ప్రభుత్వముండాలనీ సెలవిచ్చాడట. అనగా హిందూ మహాసభకోరే అఖండ హిందూ స్తాన్‌ను బలపరచాడట. ఇందుకు ప్రభుత్వంపై కసి తీర్చుకోడానికే ముస్లింలీగ్ ప్రభుత్వ బడ్జెటును ఓడించడానికి తయారయిందట. కాంగ్రెసును ఇందుకు ఉపయోగించుకోడానికి ఎత్తువేసిందట. ప్రభుత్వాన్నంతను ముస్లిం లీగుకు అప్పగించడానికి సిద్ధమయిన కాం గ్రెసు యిందుకు ఒప్పుకుందట. కాంగ్రెసు - లీగు ఏకమయివేసిన యీఎత్తులో పడకుండా తమ ప్రతినిధులు ప్రభుత్వంతరపున ఓటుచేసా రట. అంతేగాక, యీ ఓటమివల్ల బ్రిటిషు వారు తమస్థానాన్నుంచి ఒక అంగుళమైనా జంకరట.... ఇండియా ఏకఖండంగానే ఉండా లని నొక్కిచెప్పేంతకాలం తాము వైస్రాయిని బలపరుస్తారట. ఇదీ సావర్కారు ప్రకటన సారాంశం!

మహాసభ జాతీయ విరుద్ధత

"ఇదిగో తాయం!" అని వైస్రాయి అన్నాడట. దానిలో అఖండ హిందుస్థాన్ వుందట. అందుచే వైస్రాయిని బలపరుస్తా మని సావర్కార్ వాదించుతూ, దేశద్రోహానికి పాల్పడుతున్నాడు. వైస్రాయివేసిన మచ్చు ప్రజలను చీల్చడానికని గుర్తించడం లేదు. దేశాన్ని చీల్చరాదంటూ హిందూ-ముస్లిము ప్రజలమధ్య చీలికలను ఖాయంచేసి, దేశా న్నంతనూ బానిసత్వంలో వుంచడానికి సామ్రా జ్యవాదులు వేసిన ఎత్తని గ్రహించలేదు. ఈవిధంగా ప్రభుత్వాన్ని బలపరుస్తూ హిందూ మహాసభ తన జాతీయ వ్యతిరేకను మరొక సారి రుజువుచేసికొంది.

దేశభక్తుల వైఖరి

బడ్జెటును ఎదిరించుతూ లీగ్‌పార్టీ డిప్యూటి నాయకుడు లియాఖత్ అలీఖాన్ ఇలాఅన్నాడు: "దీనికి అర్థం భారతదేశప్రజలు యుద్ధకృషికి సాయంచేయాలని కోరడంలేదనికాదు! తమ మాతృదేశాన్ని రక్షించుకోవాలని వాంఛించడం లేదని కాదు. ప్రజాప్రభుత్వాన్ని ఏర్పరచే టట్లయితే ప్రజలు సంపూర్ణ సహకారం యివ్వడానికి సిద్ధంగా వున్నారు." ప్రభుత్వం బాధ్యతారహితంగా ఉన్నంతకాలం, ప్రజల ప్రతినిధులకు ప్రభుత్వాధికారం అప్పగించ నంతకాలం, ప్రజలపై భారాన్ని వేస్తున్న యీలాంటి బిల్లులను ముస్లింలీగ్ తప్పక వ్యతిరేకించుతుందని లియాఖత్ అలీఖాన్ తన ఉపన్యాసాన్ని ముగించాడు.

కాంగ్రెసుపార్టీ నాయకుడు భూలాభాయ్ యిలాచెప్పాడు: "భారతదేశాన్ని రక్షించాలని మేము కోరుతున్నాము. కాని డబ్బును ఖర్చుపెట్టే విషయంలో ప్రజలకు ఎట్టిబాధ్యత లేదు కాబట్టే ఫైనాన్సుబిల్లును వ్యతిరేకించుతు న్నాము." తరువాత, రష్యా ఉదాహరణను చెబుతూ సంపూర్ణమైన ప్రజల సహకారం వల్లనే రష్యా గొప్పవిజయాలను సాధించ గల్గిందన్నాడు. అందరి క్షేమంకోసం రాజకీయ ప్రతిష్ఠంభనను తొలగించాలనికోరాడు.

ఈవిధంగా అసెంబ్లీలోని కాంగ్రెసు-లీగు నేషనలిస్టు పార్టీల దేశభక్తులందరూ కలసి ప్రభుత్వాన్ని ఓడించారు. భారతప్రజలకు ఇం డియా ప్రభుత్వంలో విశ్వాసంలేదని ప్రపం చానికి చాటారు.

ముందు కర్తవ్యం

దేశభక్తులందరూ అసెంబ్లీలో వచ్చిన యీ ఐకమత్యాన్ని మరింత దృఢతరంచేయడానికి కృషిచేయాలి. ఒకవైపున దేశంలో అనేక ప్రాంతాలలో ప్రజలు కరువుతో బాధపడు తున్నారు. రెండోవైపున జపాన్ ఫాసిస్టులు బర్మానుంచి మన మాతృదేశంపై దాడి వెడ లారు. మణిపూర్ సంస్థానంలోకి చొచ్చుకు వచ్చి కొంతప్రదేశం అపుడే ఆక్రమించారు. ఈ క్లిష్టసమయంలో మన ప్రజలను కరువు నుండి రక్షించడానికి, మాతృభూమిని జపాను దుండగీడులనుండి కాపాడుకోడానికి, దేశభక్తు లందరూ, ప్రజాపార్టీలన్నీ ఏకంకావాలి.

ఢిల్లీలో లీగ్ - కాంగ్రెసు పార్టీల శాసన సభ్యులు సమిష్టిగా సంప్రదింపులు జరిపారని వార్తలు వచ్చాయి. దేశాన్నెదుర్కొంటున్న ప్రమాదం గ్రహించి దేశభక్తులంతా వెంటనే ప్రజలలో సంపూర్ణ ఐకమత్యాన్ని నిర్మించ డానికి కృషిచేయాలి. ప్రధాన రాజకీయపార్టీ లైన కాంగ్రెసు - లీగు దేశభక్తులపై హెచ్చు బాధ్యతవుంది. ప్రజలను కరువునుండి, దేశాన్ని శత్రువునుండి, రక్షించడానికి ఏకం అవ్వాలి. అపుడే ముస్లింజాతుల స్వయం నిర్ణయ హక్కును, భారత ప్రజల స్వాతం త్ర్యాన్ని సాధించగల్గుతాము.

— 3-4-44.

(6 వ పేజీ తరువాయి) అధారంగా తీసుకొని తమస్వప్రయోజనాలను సాధించాలను కుంటు న్నారు. వెండల్ విల్కీ మొదలయినవారు, అధ్యక్షపదవికి రూజువెల్టుతో పోటీచేయడానికి ఈ చీలికలను సాధనాలుగ ఉపయోగిస్తు న్నారు. ఈవిధంగా ప్రజాస్వామ్యవాదులైన అమెరికా ప్రజల సానుభూతిని సంపాదించి రూజువెల్టుని పడదోసి, విజయ సాధనకు అతడుచేసిన సన్నాహాల నన్నిటిని రద్దుచేయ డమే వీరి వుద్దేశం. ప్రజాశక్తుల విజయాన్ని అరికట్టడానికే వీరి కుట్ర. భారత రాజకీయ సమస్యను పరిష్కరించకుండా ఉంచడం, అట్లాంటిక్ చార్టరు ప్రజలందరికి వర్తిస్తుందని నిస్సంకోచంగా ప్రకటించకపోవడం, శత్రు మూకలతోపాటు యీ దుష్ట శక్తులకుకూడా అవకాశం ఇస్తుంది. బ్రిటిష్, అమెరికన్ ప్రభుత్వాలు యీ సత్యాన్ని తక్షణం గుర్తిం చాలి. శత్రువులకు అవకాశం లేకుండా చెయ్యాలి. ఈ కోరికలను సాధించడానికి ప్రజలందరు ఏకమై అభివృద్ధి నిరోధకుల ఆటలు సాగకుండా చేయాలి. తద్వారా అమోఘ విజయాలు సాధించి, రెడార్మీ విజ యాలకు చేయూతనివ్వాలి.

బట్టల ఉత్పత్తిని కాపాడండి!

రాజమండ్రి స్పిన్నింగుమిల్లు కార్మికులు 4 మాసాలనుండి మిల్లులోవున్న విడి బాయి లర్‌ను రిపేరు చేయించాలని, లేనియెడల రిపేర్‌కై మిల్లు మూతపడవల్సి వస్తుందని తమ సంఘంద్వారా ఆందోళన సాగిస్తున్నారు. ఈఆందోళన ఫలితంగా సబ్‌కలెక్టరు కార్మిక ప్రతినిధులను, మిల్లుమేనేజర్లను పిలిపించి రిపేరు వెంటనే చేయుటకు ప్రయత్నించని యెడల ప్రభుత్వం తగుచర్య తీసుకోవల్సి వస్తుందని మేనేజర్లకు వార్నింగు యిచ్చారు. కానియింతవరకు ఏమీ జరగలేదు. ప్రస్తుతం పనిచేయు బాయిలర్ లైసెన్సు ఏప్రెల్ ఆఖరుకు పూర్తిఅవుతుంది.

విడిగావున్న బాయిలర్ (మిల్లుకు చెంది నది) రిపేరు పూర్తిఅగుటకు 2 మాసాలైనా పడుతుంది. అందువలన 200 బేళ్ల నూలు అనగా 3,04,000 గజాలగుడ్డ ఉత్పత్తి తగ్గు తుందన్నమాట. దీనివలన 250 మంది మిల్లు కార్మికులేకాక 1000 మంది చేనేత పారిశ్రామికులు నిరుద్యోగులౌతారు.

ఈ విషయాన్ని ప్రభుత్వం గుర్తించాలి. రాబోయే మిల్లుపాటలో, మిల్లు తిరుగుచుండ గానే పాటపెట్టాలి. ప్రస్తుతం పనిచేయు బాయిలర్ని, విడిబాయిలర్ రిపేరు అయ్యేంత వరకువుంచేలాగు 'కమాండరీ' చేయాలి. లైసెన్సుకూడపొడిగించాలిబాయిలర్‌రిపేరుకు కూడ ప్రభుత్వమే తగిన ఏర్పాట్లుచేయాలి.

(10 వ పేజీ తరువాయి) నేటిపరిస్థితులనుబట్టి తరుణం నెత్తిమీదికివచ్చినతరువాత కావాలంటే ఎరువులుదొరకవు. పంటలుతగ్గుతాయి. ఫలితం తిండిలేక లక్షలాదిప్రజలు చావడంజరుగుతుం ది. అందువల్ల ప్రతిరైతూ రైతుసంఘంద్వారా యీ రోజునుండీ ఎరువులకై ప్రయత్నించాలి. ఎరువులుకొని రైతులకు వడ్డీలేకుండాఅప్పుగా యివ్వడానికి మద్రాసు ప్రభుత్వం 90 లక్షల రూపాయలు మంజూరుచేసింది. వ్యవసాయ శాఖవారిద్వారా ఎరువులు యివ్వబడుతాయి. తగినఆందోళన వుంటేనేగాని సకాలంలో ఎరువులు సంపాదించలేము. కాబట్టి ఈరోజు నుండీ రైతుసంఘంద్వారా తగిన కృషిచేసి తమకు కావలసిన ఎరువులు సంపాదించాలి.

(8 వ పేజీ తరువాయి) అని ఆఫీసులో రెండు గంటలు నిద్రపోయాను.

నాయకుల ప్రశంసలు

సాయంకాలం కామ్రేడ్ జోషీ ఉపన్యాసం జరిగింది. వలంటీర్లకు ప్రత్యేకంగా సందేశ మివ్వడానికి నాయకులు వచ్చారు. వారిలా చెప్పారు.

మాస్కో రెడ్‌స్క్వేర్ గుర్తుకువచ్చింది.

— నిధాన్‌సింగ్.

ఇంత కట్టుదిట్టంగా వలంటీరు నిర్మాణం వుండటం యింతవరకు నే చూడలేదు.

— బంకిం.

అమెరికాలోకూడ యిలాంటి వలంటీరు దళాన్ని నే చూడలేదు.

— జగజిత్‌సింగ్.

యీ వ్యాఖ్యానాలన్నీ వింటూంటే ప్రతి వలంటీరుకు శరీరం వుప్పొంగింది. తమ శక్తిని తాము యిప్పుడు అర్థం చేసుకుంటు న్నారా అన్నట్లు ముఖాలు వికసించాయి. సభ పూర్తి అయింది.

ఐక్యతాశక్తులు బలపడుతున్నాయి

(1 వ పేజీ తరువాయి) లలో ప్రవేశించకుండా ఉంటుందా? "మనం సంపిన సహాయం సరిపోతుందా?" అని వారు ఆలోచించుకున్నారు. ఆగస్టు 9 ఘటనల పర్యవసానంగా దేశభక్తుల్లో ఆవరించిన అంధకారం తొలగిపోతూంది. వెలుతురులోకి ప్రవేశించుతున్నాం. రాజకీయ నిస్పృహ క్రమంగా మాయమవుతోంది. ప్రతి సమస్యనుగురించి స్పష్టంగా ఆలోచిస్తున్నాం. దేశభక్తి మళ్లాపునర్జన్మ మెత్తింది.

ఇంతేకాదు. కరువునివారణకై జరిగినకృషి ఫలితంగా బెంగాల్ దేశభక్తులలో ఐక్యత ఎక్కువౌతూంది. చీలిక లంతరిస్తున్నాయి.

ఉదాహరణకు, గత సంవత్సరం డాక్టర్ శ్యామప్రసాద్ ముఖర్జీ స్థాపించిన బెంగాల్ రిలీఫ్ కమిటీ యెక్కువ ప్రాధాన్యత వహించింది. ఈ సంవత్సరం అలాకాదు. అంటురోగాల సమస్య యిప్పుడు ప్రధానంగా పరిణమించింది. ఈసమస్యను పరిష్కరించడంలో పీపుల్స్ రిలీఫ్ కమిటీ ముందంజవేసింది. శ్యామప్రసాద్ కమిటీలో సభ్యుడుగాఉన్న డాక్టర్ బిధన్‌చంద్రరాయి యిపుడు బెంగాల్ మెడికల్ రిలీఫ్ కమిటీకి చైర్మన్‌గా పని చేస్తున్నాడు. ఈ కమిటీలో అన్ని రాజకీయ పార్టీలకు ప్రాతినిధ్యంఉంది.

దీని వెనుక ఒక సంవత్సరం చరిత్ర ఉంది. బెంగాల్ రిలీఫ్ కమిటీద్వారా డాక్టర్ శ్యామప్రసాద్ కాంగ్రెసు పలుకుబడిని మింగివేయాలని ప్రయత్నించాడు ఆ బలంతో ముస్లింలీగ్ మంత్రివర్గాన్ని పడగొట్టాలని చూచాడు. ఈ గుట్టు ప్రజలకిప్పుడు అర్థమయింది. ప్రతివ్యక్తీ యిప్పుడు కలసి పని చేయాలని ముందు కొస్తున్నాడు. శ్యామ్ ప్రసాద్ ఒంటరిగా మిగిలిపోయాడు.

పీపుల్సు రిలీఫ్‌కమిటీ

మొదట్లో. కమ్యూనిస్టులు కూడా తాము వసూలుచేసిన నిధిని డాక్టర్ శ్యామ్ ప్రసాదుకే పంపించారు. ఎందువల్లనంటే. అంతా కలసి కరువు నివారణకు పనిచేసినప్పుడే నిధి ఎక్కువ ఉపయోగకరంగా ఉంటుందనుకొన్నాం. కాని శ్యామప్రసాద్ ముస్లింలీగ్‌కు గాని. మాకుగాని. తన కమిటీలో స్థానం యివ్వలేదు. వచ్చిన నిధిని జిల్లాలకు పంచిపెట్టేటప్పుడు. హిందూ మహాసభను బలపరచవలసిందనీ. లీగ్‌పట్ల-కమ్యూనిస్టులపట్ల వ్యతిరేకులైన కాంగ్రెసు వాదుల్ని బుట్టలో వేసుకోవలసిందనీ. ఉత్తరువులిచ్చేవాడు.

ఈ పరిస్థితుల్లో మేం పీపుల్స్ రిలీఫ్ కమిటీని స్థాపించవలసివచ్చింది అందులో యే పార్టీకి, యే మతానికి. ఆధిక్యతలేదు. అన్నిపార్టీలవారుచేరి పనిచేయవచ్చు. త్వరలోనే మా ప్రయత్నం ఫలించింది. అసెంబ్లీ స్పీకరు నౌషర్‌ఆలీ దానికి ప్రెసిడెంటు. ఆయన కృషక్ ప్రజాపార్టీకి చెందినవాడు. కార్యదర్శులలో ఒకరు లాల్‌మియా. ఈయన అభివృద్ధినికోరే ముస్లింలీగ్ నాయకుడు. కమిటీ సభ్యులలో ఒకరు పూర్వం లిబరల్ ఫెడరేషన్ అధ్యక్షుడుగాఉన్న జె. ఎన్. బాసు; కాంగ్రెసు అసెంబ్లీపార్టీకి ఛీఫ్ విప్‌గాఉన్న జె. సి. గుప్తా; ప్రముఖ నవలా రచయిత తారాశంకర బెనర్జీ; సత్యేన్ మజుందార్. మలిహాబాడీవంటి పత్రికా సంపాదకులు; కలకత్తా యూనివర్సిటీలో ప్రొఫెసర్లుగాఉన్న కె. పి. చట్టోపాధ్యాయ. త్రిపురారి చక్రవర్తి. వీరేగాక. యింకా రైతుసంఘనాయకులు, ట్రేడ్‌యూనియన్‌నాయకులు. ఈ కమిటీలో సభ్యులుగా ఉండి పనిచేస్తున్నారు.

శ్యామప్రసాద్ దుష్ప్రచారం

ఇది కమ్యూనిస్టుల నాటకం అని డాక్టరు శ్యామప్రసాద్ అనుచరులు దుష్ప్రచారం ప్రారంభించారు. దీనికివచ్చే కొద్దివేల రూపాయలు తమ లక్షలాదిసొమ్ములో ఎన్నోభాగం? అని గేలిచేశారు. కాని. మేం మా పనిని విడిచిపెట్టలేదు. బెంగాల్ దేశభక్తుల్లో చీలిక లున్నప్పటికీ. బెంగాల్ ప్రజల్ని రక్షించే నిమిత్తం అందరంకలిసి పనిచేయాలని యితర రాష్ట్రాల దేశభక్తులకు హెచ్చరించా... పార్టీ పలుకుబడికోసం కాకుండా. బెంగాల్‌జాతిని రక్షించడమే ప్రధానం అని నచ్చజెప్పాం.

ఈ విధంగా మేం పట్టుదలతో పనిచేయడం వల్ల చక్కని ఫలితం వచ్చింది. మొదట కొన్ని వేలరూపాయలు మాత్రమే వసూలైన నిధి జనవరి నాటికి 1½ లక్షకు హెచ్చింది. పంజాబ్ హిందూ మహాసభకు అధ్యక్షుడైన రాజానరేంద్రనాధ్ తాను వసూలుచేసిన నిధిని బెంగాల్ రిలీఫ్ కమిటీకి పంపక. పీపుల్స్ రిలీఫ్ కమిటీకి పంపాడు:

బెంగాల్ రిలీఫ్ కమిటీ కరువుబాధితులకై ఖర్చుపెట్టిన సొమ్ము పోను. మిగతా 10 లక్షల రూపాయలకు ఒక "ట్రస్టు" యేర్పరచి. రిలీఫ్ కమిటీని ఎత్తివేయాలని ఆలోచిస్తూంటే, పీపుల్స్ రిలీఫ్ కమిటీ కరువునివారణకు యింకా కృషి జరపాలని నిశ్చయించింది. కాంగ్రెసు తరపున చైనాకు పంపబడి, యిటీవల తిరిగి వచ్చిన డాక్టరు బి. కె. బాసు, యింకా కొందరు డాక్టర్లు, తమ ప్రాక్టీసుకు స్వస్తిచెప్పి, వైద్యదళాలుగా యేర్పడి. అంటువ్యాధులు ఎక్కువగా వ్యాపించిన జిల్లాలకు పయనమయారు. మెడికల్ కో-ఆర్డినేషన్ కమిటీ ఒకటి ఏర్పడింది. డాక్టర్ బి. సి. రాయి దానికి అధ్యక్షుడు.

పరిస్థితుల్లో మార్పు

మొదట్లో శ్యామప్రసాద్ తన అనుచరులకు డబ్బు పంచిపెట్టేటప్పుడు (కరువు నివారణకు) కమ్యూనిస్టుల్ని చేర్చుకోవద్దని చెప్పేవాడు. ఇప్పుడు కథ అడ్డంగా తిరిగింది. తగినంతగా డబ్బు సప్లయిచేయకపోతే తాము పీపుల్స్ రిలీఫ్ కమిటీలో చేరుతామని ఆఅనుచరులే బెదిరిస్తున్నారు.

నేను జనవరిలో కలకత్తాలో ఉన్నప్పుడు జిల్లా కాంగ్రెసు నాయకుల్ని కలుసుకున్నాను. డాక్టర్ శ్యామప్రసాద్ వారికి సొమ్ము యిచ్చేముందు రెండు షరతులు విధించాడట: వారంతా హిందూమహాసభలోచేరి. దానిద్వారానైనా పనిచేయాలి; లేదా వారు ఏ రిలీఫ్ కమిటీలో ఉన్నారో అస్థానిక కమిటీని బెంగాల్ రిలీఫ్ కమిటీకి అనుబంధ శాఖగా అయినా ఉంచాలి; అందులో ముస్లింలీగర్లు గాని - కమ్యూనిస్టులుగాని. ఉండకూడదనీ. తరువాత ఏమి జరిగిందని నేను వారిని ప్రశ్నించాను. కొంతకాలం అయాక కరువునివారణ నిధిని యివ్వడం మానివేశాడనీ. తాము పైషరతుల్ని గురించి పత్రికలకు తెలియజేస్తామని బెదరించేటప్పటికి సొమ్ము యివ్వనారంభించాడనీ, వారు జవాబిచ్చారు.

బెంగాల్ రిలీఫ్‌కమిటీ, పీపుల్సు రిలీఫ్ కమిటీ. పనిచేసే విధానంలో యెంత తేడా ఉన్నదో వివిధజిల్లాల కాంగ్రెసు వాదులు తెలుసుకుంటున్నారు. బెంగాల్ రిలీఫ్‌కమిటీకి సహాయం చేసేవారందరూ హిందూ మహాసభలో చేరాలనీ, స్థానిక ఐక్యతను భగ్నమొనర్చాలనీ, శ్యామ్‌ప్రసాద్ కోరుతూంటే, పీపుల్స్‌రిలీఫ్ కమిటీ యెట్టి షరతులు విధించడంలేదు. సొమ్ము మాత్రం సక్రమంగా వినియోగించబడాలనీ, స్థానిక ఐక్యతను వృద్ధిచేయాలనీ. కోరుతూంది. హిందూమహాసభవారిని కూడా కలుపుకో వచ్చునని చెబుతోంది.

మహిళలు ముందుకొస్తున్నారు

బెంగాల్‌లో మహిళా ఆత్మరక్షణసమితికి 30 వేల సభ్యత్వంఉంది. స్త్రీలలో పనిచేసే బెంగాల్ ప్రజామహిళా సంఘాలన్నింట్లోను యిదే పెద్దది. అందులో పనిచేసేవర్కర్లు బెంగాల్ కరువు బాధితులకు సహాయం చేయడంలో చూపిన ఓపిక, పట్టుదల, కార్యదీక్ష, ప్రజలమన్ననలను పొందాయి. ఆరు నెలల క్రితం శ్యామప్రసాద్ యీ వర్కర్లను తన కమిటీవద్దకు చేరనిచ్చియుండే వాడుకాడు. ఎందువల్లనంటే, అందులో యెక్కువగా పనిచేసేవారు కమ్యూనిస్టు యువతులు. కాని. యిప్పుడు పరిస్థితులు మారాయి. ఆత్మరక్ష సమితివర్కర్లు ఉన్నత కుటుంబాలకుచెందిన స్త్రీలతో డాక్టర్ శ్యాంప్రసాదువద్దకు వెళ్లి. రిలీఫ్ పనికి ధనం తీసుకొస్తున్నారు.

కరువువల్ల వేలకొద్దీ స్త్రీలువడువృత్తిని చేబట్టారు. వారిని రక్షించి. తగిన జీవనోపాధిని కల్పించే నిమిత్తం ఆత్మరక్షసమితి వర్కర్లు యితర మహిళాసంఘాల మధ్య ఐక్యతను నెలకొల్పుతున్నారు. ఒకరోజున వివిధ మహిళాసంఘాల ఐక్యసమావేశం జరిగింది. దానికి అధ్యక్షతవహించటానికి డాక్టర్ శ్యామప్రసాదును తీసుకొచ్చారు:

విద్యార్థులు మార్గదర్శకులయారు

విద్యార్థులు - ఉపాధ్యాయులు కలిసి పని చేసే రిలీఫ్ కమిటీని మొదట శ్యాంప్రసాద్ దుమ్మెత్తిపోశాడు. అది కమ్యూనిస్టులచే నడుపబడు సంస్థ అన్నాడు. ఆ కమిటీ కొద్ది రోజుల్లోనే ఒక్క కలకత్తాలో రు. 18,000 వసూలు చేయకలిగింది. పల్లెటూళ్లలో అంటువ్యాధులు జోరుగా వ్యాపించుతూన్నప్పుడు యీ కమిటీ 50 వైద్యదళాలను 500 గ్రామాలకు పంపింది. 14 చోట్ల వైద్యశాలలు నడుపబడుతున్నాయి. ఇప్పటికి (మార్చి మొదటివారం) 20,000 మంది రోగులు చికిత్సపొందారు. రోజుకు 18000 మంది చొప్పున మందులు పుచ్చుకొంటున్నారు. కొంతకాలం అయాక వీరికి బెంగాల్ రిలీఫ్ కమిటీ రు. 5400 యిచ్చింది. డాక్టరు శ్యామప్రసాద్ స్వయంగా రు. 100 ఇచ్చాడు.

ఈ ఐక్యకమిటీ కృషినిచూచి. పంజాబు రాష్ట్రవిద్యార్థి సంఘం. పంజాబ్ ముస్లిం విద్యార్థుల ఫెడరేషన్. కలిసి కరువునిధిని వసూలు చేయసాగాయి. బెంగాలులోకూడా రెండు విద్యార్థిసంఘాలూ కలిసి పనిచేయవలసిందని హెచ్చరించాయి కొన్నాళ్ళకు బెంగాల్‌లోకూడా అట్టి ఐక్యత ఏర్పడింది.

కళాకోవిదులు ముందుకొచ్చారు

బెంగాల్ కరువు గొప్పగొప్ప కళాకోవిదుల్నికూడా కార్యరంగంలో దూకేటట్లు చేసింది. హరీంద్రనాథ చటోపాధ్యాయ బెంగాల్ వైజ్ఞానిక దళంతో పంజాబు వెళ్ళి, పీపుల్స్ రిలీఫ్‌కమిటీ ఇంతవరకు యేరాష్ట్రంలోను వసూలు చేయనంత యెక్కువ సొమ్ము వసూలుచేశాడు. బొంబాయిలో ఉదయశంకర్ రామలీల నృత్యాన్ని ప్రదర్శించి, కరువునిధి వసూలుచేశాడు. చిత్రకారులలో అంతర్జాతీయ ఖ్యాతిగాంచిన నందాలాల్‌బోసు శిష్యుడు, సుధీర్ ఖస్తగిర్, బెంగాల్ కరువు గురించి చిత్రాలుగీసి 'పీపుల్స్‌వార్' పత్రికకు పంపాడు. ఎంత కఠిన హృదయాన్నైనా అవి కరిగింపతాయి.

ముస్లింలీగ్‌లో

అన్ని జాతీయ సంస్థలలో మాదిరిగానే ముస్లింలీగులో కూడా పెద్ద పెద్ద మార్పులొస్తున్నాయి. లీగ్ మంత్రులు నిలవ వ్యాపారస్తులకు లొంగిపోయి. నిరంకుశాధికారుల రాజ్యాంగ యంత్రంలో చిక్కుకున్నమాట నిజమే. కాని, జిల్లా ముస్లింలీగ్ నాయకులు నిలవ వ్యాపారస్తులపై కఠిన చర్య తీసుకోవలసిందని ఒత్తిడి తీసుకొస్తున్నారు. ముస్లింలీగ్ కార్యదర్శి. హషీమ్, వివిధ పార్టీలమధ్య ఐక్యతను సమకూర్చేటందుకు వివిధజిల్లాలలో సంచారం చేస్తున్నాడు. ముస్లింలీగ్ తరపున రిలీఫ్‌కమిటీ అనవసరమేలేదని నాయకుల వైఖరి. కాని, రాష్ట్రీ ముస్లింలీగ్ కౌన్సిల్ ఒక రిలీఫ్ కమిటీని తెరవాలని ఏకగ్రీవంగా తీర్మానించి, లాల్‌మియాను కార్యదర్శిగా ఎన్నుకుంది. ఈ కమిటీ యిప్పటికి దాదాపు ఒక లక్ష రూపాయల వరకు వసూలుచేసింది.

కాంగ్రెసు వాదులలో

గత సెప్టెంబరు - అక్టోబరు మాసాలలో డాక్టరు శ్యామప్రసాద్‌కి బెంగాల్ కాంగ్రెసు వాదుల అండపూర్తిగా ఉండేది. కాని, యీ రోజున అలాకాదు. జాతీయ ప్రభుత్వస్థాపనకై అడ్డుదోవయెలాలేదో, అలాగే కరువు నివారణకుకూడా అడ్డుదోవలేదనే విషయం వారికి బోధపడింది. కరువుబాధితులకు సహాయం చేయడమె తమ తక్షణ కర్తవ్యం అని వారు గుర్తించారు. గుర్తించి, శ్యామ ప్రసాద్ అడుగుజాడల్లో నడవడం మానుకున్నారు. జైలునుంచి విడుదల అయి వచ్చిన సతీశదాస్ గుప్తావంటి బెంగాల్ కాంగ్రెసు నాయకులు ఐక్యకృషి యొక్క అవశ్యకతను గూర్చి ప్రకటనలు చేశారు. పంజాబ్ విద్యార్థుల కృషిని, అ. భా. విద్యార్థి ఫెడరేషన్ కృషినీ, మెచ్చుకుంటూ శ్రీమతి సరోజినీ నాయుడు పంపిన సందేశాలు కాంగ్రెసు వాదుల్ని కర్తవ్యోన్ముఖులుగా చేస్తున్నాయి.

విజ్ఞప్తి

బెంగాల్ కరువునిధికి సహాయం చేయడమంటే. కేవలం సానుభూతిని చూపడమే కాదు. బెంగాల్‌గతి దేశానికంతకూ పట్టకుండా చూచుకోవడమన్నమాట కాబట్టి యితర రాష్ట్రాలలోఉన్న మనం నిలవవ్యాపారస్తులకు సరుకు లభించకుండా చూడాలి. ప్రతిగ్రామంలోను, ప్రతిపట్టణంలోను, అన్నిపార్టీల దేశభక్తులు కలిసి పనిచేయాలి.

దేశభక్తిపేరిట నేను చేసే విజ్ఞప్తి యేమంటే, మన బెంగాల్ దేశభక్తుల ప్రయత్నాలకు తోడ్పడుదాం. రెండవ కరువునుండి వారు తమ ప్రజల్ని కాపాడేటందుకు కృషి చేస్తున్నారంటే అర్థం, మనకు మొదటి కరువు వ్యాపించకుండా అడ్డుకొంటున్నారన్నమాట. మొదటి బెంగాల్ కరువువల్ల మన ప్రాంతాలలో ధరలు యెక్కువయాయి. రెండవ బెంగాల్ కరువువల్ల మనక్కూడా కరువు వస్తుంది.

ఇది మనందరికీ సంబంధించిన పోరాటం. మన బెంగాలీ సోదరులు కరువు నివారణకై సల్పేకృషి మనందరినీ ఉత్తేజపరచాలి. ఎక్కడ వారికి లోపాలున్నాయో వాటిని గుర్తించి, అవి మనలో ప్రవేశించకుండా చూచుకోవాలి.

Printed and Published by Katragadda Rajagopala Rao at Prajasakti Press, Governorpet - Bezwada.

END OF ISSUE